

Rada Statystyki

Sprawozdanie z działalności w VI kadencji (1.07.2017 - 30.06.2022)

Przyjęte na posiedzeniu plenarnym w dniu 20 czerwca 2022 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Skład osobowy.....	3
3. Zadania Rady	4
4. Tryb pracy Rady.....	4
5. Ogólne wyszczególnienie realizowanych zadań	5
6. Przebieg prac nad rocznymi projektami programów badań statystycznych statystyki publicznej.....	5
7. Ogólna charakterystyka programów badań statystycznych statystyki publicznej.....	6
8. Ocena realizacji programów badań statystycznych	9
9. Tematyka posiedzeń plenarnych	9
10. Streszczenie posiedzeń plenarnych Rady.....	12
11. Uchwały, opinie, pisma Rady.....	34
12. Udział członków Rady w pracach poza stałymi posiedzeniami plenarnymi.....	36
13. Podsumowanie.....	37

1. Wprowadzenie

Rada Statystyki została utworzona na mocy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 459 i 830) jako organ opiniodawczo-doradczy w sprawach statystyki działający przy Prezesie Rady Ministrów.

Kadencja Rady trwa pięć lat, a w jej pracach uczestniczy Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

Z dniem 1 lipca 2017 r. Prezes Rady Ministrów powołał do składu Rady Statystyki VI kadencji 19 członków (w trakcie kadencji dochodziło do zmian osobowych i ostatecznie Rada liczyła 21 członków).

2. Skład osobowy

Stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy o statystyce publicznej, Rada Statystyki działa w składzie powoływanym przez Prezesa Rady Ministrów, reprezentującym:

- 1) organy administracji rządowej – pięć osób;
- 2) stronę samorządową w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego - jedna osoba;
- 3) Narodowy Bank Polski – jedna osoba;
- 4) organizacje społeczne, samorząd zawodowy i gospodarczy – trzy osoby;
- 5) organizacje pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z 2020 r. poz. 568 i 2157 oraz z 2021 r. poz. 2445), zwanej dalej „ustawą o Radzie Dialogu Społecznego” – po jednej osobie z każdej organizacji;
- 6) organizacje związkowe, reprezentatywne w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego – po jednej osobie z każdej organizacji;
- 7) oraz dwóch ekspertów – po jednym z zakresu nauk społecznych i ekonomicznych.

W szóstej kadencji Rada Statystyki pracowała w następującym składzie:

- 1) Organy administracji rządowej:
 - Stanisław SUDAK odwołany z Rady Statystyki w dniu 9 stycznia 2019 r. W jego miejsce powołany został Tomasz KOT – Zastępca dyrektora Dep. Strategii w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej (powołany do Rady Statystyki w dniu 10 stycznia 2019 r.).
 - dr Grażyna OŹAREK – Dyrektor Biura Ministra i Komunikacji Społecznej w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
 - Zbigniew RYKOWSKI – Radca generalny w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
 - Tomasz SZAŁWIŃSKI – Zastępca dyrektora Dep. Polityki Makroekonomicznej w Ministerstwie Finansów,
 - Marta ZAREMBA odwołana z Rady Statystyki w dniu 25 października 2018 r. W jej miejsce powołany został Michał WIDELSKI – Dyrektor w Ministerstwie Cyfryzacji (powołany do Rady Statystyki w dniu 25 stycznia 2018 r.).
- 2) Strona Samorządowa w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego:
 - Andrzej PORAWSKI – Dyrektor Biura Związku Miast Polskich.
- 3) Narodowy Bank Polski:
 - Józef SOBOTA – Dyrektor Dep. Statystyki w NBP.
- 4) Organizacje społeczne, samorząd zawodowy i gospodarczy:
 - dr Łukasz SKROK – Instytut Sobieskiego,
 - Marek WRÓBEL – Prezes Zarządu Fundacji Republikańskiej,
 - prof. dr hab. Joanna KOTOWICZ-JAWOR – Polskie Towarzystwo Ekonomiczne.
- 5) Organizacje pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego:
 - dr Włodzimierz BINIEK – członek Zarządu Związku Rzemiosła Polskiego,
 - dr Franciszek KUBICZEK – Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
 - dr hab. Jacek MĘCINA prof. Uniwersytetu Warszawskiego – Doradca Zarządu Konfederacji LEWIATAN,
 - Marcin NOWACKI – Wiceprezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców (powołany do Rady Statystyki w dniu 25 października 2018 r.),
 - dr Eugeniusz ŚMIŁOWSKI – Business Centre Club,
 - Łukasz KOZŁOWSKI – Federacja Pracodawców Polskich (powołany do Rady Statystyki w dniu 17 grudnia 2020 r.).

- 6) Organizacje związkowe, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego:
- Jan GUZ (zm. 24 maja 2019 r.). W jego miejsce powołany został Andrzej RADZIKOWSKI – Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych (powołany do Rady Statystyki w dniu 1 grudnia 2019 r.),
 - Maria Longina KACZMARSKA – Wiceprzewodnicząca Ogólnopolskiego Związku Pielęgniarek i Położnych, członek Zarządu Głównego Forum Związków Zawodowych,
 - Maria OSOWSKA - NSZZ „Solidarność” – Wiceprzewodnicząca Rady Statystyki.
- 7) Ekspert w zakresie nauk ekonomicznych:
- dr hab. Barbara PAWEŁEK - prof. Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.
- Ekspert w zakresie nauk społecznych:
- prof. dr hab. Henryk DOMAŃSKI – Instytut Filozofii i Socjologii PAN - Przewodniczący Rady Statystyki.

Podczas inauguracyjnego posiedzenia Rady, w tajnym głosowaniu, Przewodniczącym Rady Statystyki VI kadencji został wybrany prof. dr hab. Henryk Domański, a wiceprzewodniczącą Maria Osowska.

Obsługę administracyjną prac Rady Statystyki prowadził Gabinet Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

3. Zadania Rady

Zgodnie z ustawą o statystyce publicznej do zadań Rady należą:

- coroczne ustalanie na każdy następny rok projektu programu badań statystycznych statystyki publicznej, na podstawie propozycji przygotowanej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
- przedstawianie Radzie Ministrów, nie później niż do dnia 30 czerwca każdego roku, projektu programu badań statystycznych statystyki publicznej;
- rekomendowanie przeprowadzenia badań nowych i badań cyklicznych o szerokim zasięgu obserwacji statystycznej oraz związanych z nimi prac metodologicznych i przygotowawczych, projektowanych na okres najbliższych dziesięciu lat;
- ocena realizacji programu badań statystycznych statystyki publicznej oraz formułowanie opinii w innych sprawach mających istotne znaczenie dla rozwoju statystyki publicznej;
- opiniowanie kosztów badań statystycznych statystyki publicznej oraz metodyki ich szacowania przedstawianych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

4. Tryb pracy Rady

Szczegółowy tryb pracy Rady Statystyki określony został w regulaminie Rady Statystyki stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 2 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 marca 1996 r. (z późniejszą zmianą wprowadzoną uchwałą Nr 4/2008 Rady Statystyki z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie wprowadzenia zmian w regulaminie Rady Statystyki, zatwierdzoną przez Prezesa Rady Ministrów RP 22 stycznia 2009 r.).

Realizując statutowe obowiązki, Rady Statystyki VI kadencji starała się integrować swoją działalność z pracami GUS i tym samym jej prace miały charakter wspierający działania Prezesa GUS, zwłaszcza w aspekcie jego zadań koordynacyjnych. Wsparcie to dotyczyło również obszaru statystyki publicznej, przede wszystkim w zakresie wykorzystania administracyjnych źródeł danych dla potrzeb badań statystycznych.

Rada Statystyki VI kadencji kontynuowała stosowany w poprzednich kadencjach tryb comiesięcznych posiedzeń plenarnych. Pozwoliło to na ścisłą współpracę z GUS oraz szybkie reagowanie na pojawiające się problemy i wyczerpujące ich rozpatrywanie. Od lipca 2017 r. do czerwca 2022 r. Rada Statystyki odbyła 56 posiedzeń plenarnych. W latach 2020-2022, ze względu na okres pandemii Covid-19, większość posiedzeń odbywało się w trybie zdalnym lub hybrydowym. Zgodnie z regulaminem Rady roczny plan tematyczny posiedzeń plenarnych przyjmowany był na początku każdego roku. Tematyka posiedzeń podporządkowana była statutowym zadaniom Rady Statystyki, w tym przede wszystkim projektom programów badań statystycznych statystyki publicznej na kolejne lata. Rada rozpatrywała aktualne problemy statystyki publicznej zgłaszane do planu pracy głównie przez członków Rady Statystyki oraz przez Prezesa GUS, ministrów i kierowników urzędów centralnych. Podczas każdego posiedzenia plenarnego, omawiano od 2 do 5 tematów. Oprócz projektów programów badań statystyki publicznej

w porządku obrad było 65 tematów merytorycznych. Przyjęto, iż na dany temat członkowie Rady otrzymują z wyprzedzeniem materiał pisemny opracowany przez instytucję autoryzującą to opracowanie.

W pracach Rady Statystyki VI kadencji, zgodnie z ustawą o statystyce publicznej, uczestniczył Prezes GUS dr Dominik Rozkrut. W posiedzeniach plenarnych brali także udział przedstawiciele GUS i urzędów statystycznych, tj. Dyrektor Generalny GUS, dyrektorzy poszczególnych departamentów i urzędów statystycznych lub ich zastępcy, zainteresowani omawianą problematyką, oraz osoby zajmujące się danym obszarem badawczym lub użytkownicy określonych dziedzin statystyki z ministerstw i urzędów centralnych oraz innych jednostek.

Prezentowane podczas posiedzeń tematy merytoryczne, były następnie dyskutowane przez członków Rady i po ewentualnych modyfikacjach przyjmowane, jako stanowisko Rady. Po dyskusji, Przewodniczący Rady lub koreferent przedstawiał propozycję podsumowania zawierającą główne tezy wypowiedzi, ocenę oraz zalecenia odnośnie danego tematu. Przebieg dyskusji i wnioski ujmowane były następnie w szczegółowych protokołach z posiedzeń, które przekazywano wszystkim członkom Rady, Prezesowi GUS i innym zainteresowanym osobom. Zawarte w protokołach uwagi, wnioski i propozycje wykorzystywano w bieżącej pracy GUS i innych jednostek prowadzących badania statystyczne. Informacja o przebiegu posiedzenia zamieszczana była każdorazowo na stronie internetowej GUS.

Zawiadomienia o posiedzeniach plenarnych Rady Statystyki wraz z materiałami na posiedzenia oraz protokoły z posiedzeń przekazywane były również do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

5. Ogólne wyszczególnienie realizowanych zadań

Realizując swoje zadania w trakcie VI kadencji Rada Statystyki:

- przedłożyła Stałemu Komitetowi Rady Ministrów 5 projektów rozporządzeń w sprawie programów badań statystycznych statystyki publicznej (na lata 2019, 2020, 2021, 2022, 2023) wraz z tymi programami i dokumentami towarzyszącymi;
- przedłożyła (po przyjęciu przez Stały Komitet Rady Ministrów) Radzie Ministrów 5 projektów rozporządzeń w sprawie programów badań statystycznych statystyki publicznej (na lata 2018, 2019, 2020, 2021, 2022) wraz z tymi programami i dokumentami towarzyszącymi;
- przedłożyła Stałemu Komitetowi Rady Ministrów oraz Radzie Ministrów 9 projektów rozporządzeń w sprawie zmiany programów badań statystycznych statystyki publicznej na lata 2018, 2019, 2020, 2021, 2022;
- zaopiniowała projekty kosztów badań statystycznych w latach 2019, 2020, 2021, 2022, 2023;
- oceniała realizację programów badań statystycznych statystyki publicznej za lata 2017, 2018, 2019, 2020, 2021;
- dokonywała stałego przeglądu poszczególnych działów statystyki publicznej pod kątem zaspokajania potrzeb użytkowników informacji, poprzez zainicjowanie nowych badań i ukierunkowanie zmian zakresu dotychczasowych;
- dokonała szeregu ocen pracy GUS i resortów dotyczących: statystyki publicznej w obszarze działalności merytorycznej, wydawniczej, programowej, współpracy międzynarodowej, kierunków rozwoju badań, społeczeństwa informacyjnego, ochrony tajemnicy statystycznej, finansowania badań statystycznych, klasyfikacji, rejestrów, rozwoju bazy informatycznej, obiegu sprawozdawczości, systemu administracyjnych źródeł danych oraz Big Data i ich wykorzystania w statystyce, stosowanych definicji, sytuacji kadrowej i finansowej GUS oraz urzędów statystycznych.

6. Przebieg prac nad rocznymi projektami programów badań statystycznych statystyki publicznej

W ramach wymienionych w punkcie 5 prac nad projektami programów badań statystycznych statystyki publicznej na kolejne lata, członkowie Rady rozpatrywali – zgodnie z przyjętym harmonogramem – podczas posiedzeń plenarnych Rady przede wszystkim ogólne założenia programu, a następnie szczegółową tematykę badawczą. Kierowali się przy tym, zarówno potrzebami informacyjnymi, wynikającymi z aktualnej i przewidywanej sytuacji społeczno-gospodarczej kraju, jak i społeczną użytecznością poszczególnych badań. W pracy tej Rada brała pod uwagę również obowiązki informacyjne Polski wobec ONZ, Unii Europejskiej (EUROSTATU) i OECD.

W pracach nad projektami programów badań statystycznych Rada starała się dostosować zakres tematów badawczych do społecznych oczekiwań i potrzeb władz oraz innych użytkowników danych. Jednocześnie Rada musiała brać pod uwagę ograniczone możliwości finansowe statystyki. Kolejnym elementem, który wpłynął na zakres tematów badań statystyki publicznej, a przez to na prace Rady Statystyki był wybuch pandemii Covid-19 w latach 2020-2022. W związku z tym Rada Statystyki musiała podjąć znaczny wysiłek skoncentrowany na optymalnym wyborze potrzeb odbiorców danych, tak by mogły one być zaspokojone przez statystykę publiczną bez zakłócenia terminów i jakości wykonywanych prac.

Członkowie Rady uczestniczyli w kolejnych etapach prac nad programami badań statystycznych statystyki publicznej biorąc udział w posiedzeniach Komisji Programowej GUS, a następnie w międzyresortowych konferencjach uzgodnieniowych organizowanych przez GUS z autorami badań i użytkownikami danych wynikowych, w ostatniej fazie prac nad projektem programu na dany rok.

Projekty programów badań statystycznych statystyki publicznej na kolejne lata stanowiły załączniki do uchwał Rady Statystyki przyjmowanych na posiedzeniach plenarnych. Następnie projekty te przekazywane były przez Przewodniczącą Rady Statystyki Radzie Ministrów jako załącznik do projektów rozporządzeń Rady Ministrów.

W posiedzeniach Stałego Komitetu Rady Ministrów i Rady Ministrów poświęconych programom badań oraz ich zmianom uczestniczył Przewodniczący Rady Statystyki prof. dr hab. Henryk Domański wraz z Prezesem GUS lub wyznaczonym przez niego przedstawicielem.

7. Ogólna charakterystyka programów badań statystycznych statystyki publicznej

Stosownie do art. 20 ustawy o statystyce publicznej, w programach badań statystycznych statystyki publicznej ujmowane są badania prowadzone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Rada Ministrów, na wniosek Rady Statystyki, może ustalić, że badanie statystyczne będzie prowadzone przez:

- inny wskazany naczelny lub centralny organ administracji państwowej albo Narodowy Bank Polski, o ile badanie to wymaga wiedzy specjalistycznej, którą dysponuje ten organ, albo jeżeli jest on w posiadaniu danych zgromadzonych w innym celu;
- Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wspólnie z innym wskazanym naczelnym lub centralnym organem administracji państwowej, inną instytucją rządową lub Narodowym Bankiem Polskim albo wojewodą;
- wskazany urząd statystyczny wspólnie z wojewodą albo organem jednostek samorządu terytorialnego na jego wniosek.

W programach zaprezentowana jest, zgodnie z art. 18 ustawy o statystyce publicznej, charakterystyka tematów badań statystycznych przewidzianych do realizacji w ramach polskiej statystyki publicznej, zawierająca: temat, organ lub podmiot prowadzący, cykliczność, cel, szczegółowy zakres podmiotowy i przedmiotowy, źródła danych, podmioty przekazujące dane, informacje dotyczące przekazywanych danych (zakres danych, poziom agregacji, obligatoryjność albo dobrowolność przekazania, postać i formę, częstotliwość, termin i miejsce przekazania, metody obserwacji), rodzaje wynikowych informacji statystycznych oraz formy i terminy ich udostępnienia.

Od Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018, dokument ten został podzielony na dwie części: pierwsza część zawiera opis metodologiczny badania, a druga informacje o przekazywanych danych. Zestawy danych (formularze) wraz z szczegółowym formatem przekazywanych danych są zamieszczane na stronie internetowej GUS (stat.gov.pl). Odpowiednie oprogramowanie informatyczne programu badań umożliwia aktywne przemieszczanie się na stronie internetowej pomiędzy dokumentem będącym aktem prawnym, a tymi informacjami, które będą dotyczyły zbieranych danych.

Pozyskiwane w wyniku realizacji programów badań statystycznych statystyki publicznej dane statystyczne mają na celu obserwację procesów demograficznych, społecznych, gospodarczych i środowiska naturalnego, a w szczególności obserwację ciągłą podstawowych dziedzin życia i występujących w nim zjawisk. Tym samym pozwalają na właściwe wywiązywanie się statystyki publicznej ze swojej informacyjnej roli wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Sejmu, Senatu, Rządu i innych organów administracji, społeczeństwa oraz przyjętych przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązań międzynarodowych. Uzyskane w ramach badań statystyki publicznej dane są niezbędne do określenia podstawowych wielkości i wskaźników, do których ogłaszania jest zobowiązany, na podstawie odrębnych przepisów, Prezes GUS.

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018

Podczas inauguracyjnego posiedzenia Rady Statystyki VI kadencji, Rada zapoznała się ze stanem prac nad, przekazanym wcześniej przez Radę Statystyki V kadencji na Stały Komitet Rady Ministrów, projektem programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018. Do projektu, rozesłanego przez Stały Komitet Rady Ministrów, zgłoszonych zostało z resortów kilka uwag, które zostały przyjęte przez GUS.

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Pbssp 2018 został przedstawiony przez Przewodniczącą Rady Statystyki Pana prof. dr. hab. Henryka Domańskiego i Prezesa GUS Pana dr. Dominika Rozkruta, na posiedzeniu Komitetu w dniu 31 sierpnia 2017 r.

Stały Komitet Rady Ministrów przyjął dokument i rekomendował go Radzie Ministrów, która przyjęła 19 grudnia 2017 r. (Dz. U. 2017 poz. 2471) Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018. Program ten był nowelizowany rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia: 21 grudnia 2018 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 149).

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019

Przekazany w czerwcu 2018 r. pod obrady Rady Ministrów projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019 zawierał 253 badania, z tego: 167 badań prowadzonych przez służby statystyki publicznej (GUS, urzędy statystyczne), 51 badań prowadzonych wspólnie przez GUS, ministerstwa, urzędy centralne, Narodowy Bank Polski i Komisję Finansów Publicznych oraz 35 badań prowadzonych przez ministerstwa, urzędy centralne i Narodowy Bank Polski.

W porównaniu do programu badań na rok 2018 projekt na rok 2019 zawierał 3 nowe tematy oraz 5 badań prowadzonych cyklicznie, których termin realizacji przypadał na ten rok. Nowe badania dotyczyły: Statystyki strukturalnej przedsiębiorstw niefinansowych i jednostek zależnych (badanie GUS), Międzypokoleniowego dziedziczenia niekorzystnych sytuacji życiowych (moduł do EU-SILC co 3 lata), Stanu i potencjału kadrowego sektora budowlanego (badanie GUS).

Dynamika wzrostu kosztów badań ujętych w projekcie Programu badań statystycznych na rok 2019 w stosunku do poprzedniego roku wyniosła 100,8%.

Program przyjęto rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2103). Był on nowelizowany dwukrotnie rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia: 8 sierpnia 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1567) i 25 lutego 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 324).

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020

Przyjęty przez Radę Statystyki w lipcu 2019 r. i przekazany Radzie Ministrów projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020 zawierał 259 badań, z czego: 177 badań prowadzonych przez służby statystyki publicznej, 49 badań prowadzonych wspólnie przez Główny Urząd Statystyczny, ministerstwa, Narodowy Bank Polski, Komisję Nadzoru Finansowego i urzędy centralne oraz 33 badania prowadzone przez ministerstwa, Narodowy Bank Polski i urzędy centralne.

W projekcie programu badań na rok 2020 ujęto 13 badań cyklicznych oraz wprowadzono trzy nowe badania. Dotyczyły one: Przemysłu kultury i kreatywne (co rok), Globalnych łańcuchów wartości (co 3 lata) oraz Nadmiernego zadłużenia, konsumpcji i zamożności (co 6 lat).

W programie wydzielono nowy blok tematyczny „Leśnictwo i łowiectwo”. Zmieniono nazwę dotychczasowego bloku tematycznego z „Działalność rolnicza i leśna” na „Działalność rolnicza”, co wiązało się z przeniesieniem badań dot. leśnictwa do nowego bloku. Dodatkowo zintegrowano całość zagadnień dotyczących gospodarki odpadami w ramach jednego kompleksowego badania.

Do procedury przygotowywania programu badań statystyki publicznej, na etapie jego procedowania wprowadzono dodatkowy obowiązek opiniowania projektów aktów prawnych przez Centrum Analiz Strategicznych, przed umieszczeniem ich w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów przez Zespół do spraw Programowania Prac Rządu.

Program przyjęty został rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 października 2019 r. w sprawie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020 (Dz. U. z 2019 r. poz. 2366). Był on nowelizowany trzykrotnie rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia: 23 kwietnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 743), 25 listopada 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 2107) oraz 25 marca 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 698).

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021

Prace nad programem rozpoczęły się z miesięcznym wyprzedzeniem w stosunku do poprzedniego roku, ze względu na wprowadzenie nowego wymogu na etapie zgłaszania projektu rozporządzenia Radzie Ministrów, jakim jest uzyskanie pozytywnej rekomendacji Centrum Analiz Strategicznych, dotyczącej projektu rozporządzenia Rady Ministrów, a następnie uzyskania zgody Zespołu ds. Programowania Prac Rządu na wpisanie projektu rozporządzenia Rady Ministrów do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

W lipcu 2020 r. Rada Statystyki przekazała pod obrady Rady Ministrów projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021. Projekt ten zawierał 249 badań, z tego: 170 badań realizowanych przez służby statystyki publicznej (Główny Urząd Statystyczny i urzędy statystyczne), 47 badań przeprowadzanych wspólnie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ministrów, Prezesa Narodowy Bank Polski, Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego i prezesów urzędów centralnych, 32 badania prowadzone przez ministrów, Prezesa Narodowego Banku Polskiego i prezesów urzędów centralnych.

Do projektu programu, w porównaniu z rokiem ubiegłym, wprowadzono 3 nowe badania: „Satelitarny rachunek kultury”, „Zapotrzebowanie rynku pracy na pracowników według zawodów” oraz na wniosek Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Działalność integracyjna podmiotów gospodarki społecznej. W projekcie programu ujęte zostały również następujące badania cykliczne: „Praca niezarobkowa w gospodarstwie domowym” (realizowane co 5 lat), „Narodowy spis powszechny ludności i mieszkań 2021” (realizowany co 10 lat), „Sytuacja na rynku pracy migrantów i ich potomków” (realizowane jednorazowo), „Ocena zaspokojenia potrzeb dzieci w aspektach: ekonomicznym, społecznym i zdrowotnym” (realizowane co 3 lata), „Uniwersytety Trzeciego Wieku” (realizowane co 3 lata), „Powszechny Spis Rolny 2020 – opracowanie wyników” (realizowane co 10 lat).

W projekcie programu zmieniono nazwy dwóch bloków tematycznych: z „Działalność transportowa, poczta i telekomunikacja”, na „Działalność transportowa, poczta” oraz z „Nauka, technika, społeczeństwo informacyjne” na „Nauka, technika, społeczeństwo informacyjne, telekomunikacja”. Połączono także badanie dot. „Innowacji w przemyśle” i „Innowacji w sektorze usług” w jeden temat badawczy „Innowacje” (zgodnie z metodyką EUROSTATU).

W trakcie prac nad programem pojawiło się opóźnienie, które wynikało przede wszystkim z konieczności wprowadzenia zmian w opisach badań, w związku ze zmianą ustawy o działach administracji rządowej oraz długotrwałym okresem (5 tygodni) oczekiwania na wpisanie projektu rozporządzenia do wykazu prac legislacyjnych i programowych.

Program przyjęty został rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 września 2020 r. w sprawie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021 (Dz. U. z 2020 r. poz. 2062) oraz był nowelizowany dwukrotnie rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia: 10 czerwca 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1071) i 30 listopada 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2225).

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022

W harmonogramie prac nt. przygotowania projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022 po raz pierwszy ujęto informację dotyczącą zakończenia prac nad aktualizacją opisów badań i zestawów danych, pozyskaną z jednostek autorskich badań. Był to pewnego rodzaju meldunek o zakończeniu prac w Systemie Metadanych Statystycznych (SMS).

W czerwcu 2021 r. Rada Statystyki przekazała pod obrady Rady Ministrów projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022. Projekt ten zawierał 257 badań, z tego: 178 badań realizowanych przez służby statystyki publicznej (Główny Urząd Statystyczny i urzędy statystyczne), 46 badań przeprowadzonych wspólnie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ministrów, Prezesa Narodowy Bank Polski, Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego i prezesów urzędów centralnych oraz 33 badania przeprowadzone przez ministrów, Prezesa Narodowego Banku Polskiego i prezesów urzędów centralnych.

W Programie badań statystycznych statystyki publicznej na 2022 znalazło się 14 badań cyklicznych oraz jedno nowe badanie związane z przepływem uczniów i edukacją szkolną – Dojazdy uczniów do szkół.

Program przyjęty został rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2021 r. w sprawie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2303) i znowelizowany rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1070).

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023

Projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023 zawiera 258 badań, z czego: 176 badań będzie prowadzonych przez służby statystyki publicznej (Główny Urząd Statystyczny i urzędy statystyczne); 47 badań będzie realizowanych wspólnie przez Główny Urząd Statystyczny, ministerstwa, Narodowy Bank Polski, Komisję Nadzoru Finansowego i urzędy centralne oraz 35 badań będzie przeprowadzanych przez ministerstwa, Narodowy Bank Polski i urzędy centralne.

W projekcie ujęto również 11 badań cyklicznych. Są to dosyć obszerne badania z zakresu ochrony zdrowia w gospodarstwach domowych, moduły do EU-SILC (np.: warunki mieszkaniowe) oraz zintegrowane statystyki dotyczące gospodarstw rolnych. Zgłoszono również nowe badania: „Rachunki ochrony socjalnej: Satelitarny rachunek ochrony socjalnej (ESSPROS)”, „Europejski system zintegrowanych statystyk na temat ochrony socjalnej”; „Osoby niepełnosprawne prawnie”; na wniosek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji –

„Badanie odbioru sygnału stacji telewizyjnych w Polsce na podstawie ścieżki zwrotnej (Return Path Data)” oraz „Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz beneficjentów funduszy europejskich na realizację programów rozwojowych”.

W projekcie programu zmieniono nazwę bloku tematycznego badań z „Mieszkania, infrastruktura komunalna” na „Nieruchomości, gospodarka mieszkaniowa i infrastruktura komunalna”, ze względu na fakt, iż nowa nazwa lepiej odzwierciedla pełny zakres badań statystycznych ujętych w tym zakresie.

W czerwcu 2022 r. na ostatnim posiedzeniu VI kadencji Rada Statystyki przyjęła projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023.

8. Ocena realizacji programów badań statystycznych

Rada Statystyki na bieżąco monitorowała realizację programów badań statystycznych przez służby statystyki publicznej, jak również przez jednostki spoza GUS. Zapoznawała się z bieżącym przebiegiem badań statystycznych, a w II kw. każdego roku oceniała realizację programu w minionym roku.

Rada Statystyki pozytywnie oceniła realizację badań statystycznych statystyki publicznej zawartych w programach na rok: 2017, 2018, 2019, 2020, 2021.

9. Tematyka posiedzeń plenarnych

Podstawowym warunkiem prawidłowej realizacji prac nad projektami programów badań statystycznych było dokonywanie przez Radę Statystyki przeglądów kolejnych dziedzin statystyki publicznej. Oceniając stan aktualny badań w danym obszarze, wskazywano na niedostatki oraz na możliwości podwyższenia jakości badań jako zakresu badawczego.

Równocześnie Rada monitorowała najistotniejsze problemy dla statystyki, takie jak: organizacja i planowanie badań statystycznych, powiązanie badań statystyki publicznej z prawodawstwem Unii Europejskiej, metodologia badań, organizacja i tematyka spisów powszechnych, nowelizacja ustawy o statystyce publicznej, wykorzystanie administracyjnych i poza administracyjnych źródeł danych w statystyce oraz zagadnienia statystyki terenowej. Ponadto Rada poruszyła szereg zagadnień pośrednio związanych ze statystyką, istotnych dla jej funkcjonowania.

1) Przegląd dziedzin badawczych

- Statystyka budownictwa mieszkaniowego (listopad 2017 r.);
- Zintegrowany System Monitorowania Sektora Ekonomii Społecznej (styczeń 2018 r.);
- Aktualny stan badań statystycznych w zakresie rybołówstwa morskiego i rybactwa śródlądowego oraz dalsze plany w tej dziedzinie (czerwiec 2018 r.);
- Nierówności majątkowe gospodarstw domowych w badaniach statystycznych NBP i GUS (listopad 2018 r.);
- Statystyka dla polityki spójności (luty 2019 r.);
- Statystyka turystyki w badaniach GUS (wrzesień 2019 r.);
- Statystyka rynku pracy – stan obecny i przewidywane zmiany (listopad 2019 r.);
- Statystyka ubóstwa w badaniach GUS (maj 2020 r.);
- Statystyka edukacji – stan obecny i kierunki rozwoju (czerwiec 2020 r.);
- Statystyczne ujęcie form pracy i bezrobocia (sierpień 2020 r.);
- Wykorzystanie Big Data w statystyce publicznej (wrzesień 2020 r.);
- Statystyka zdrowia (październik 2020 r.);
- Badanie rodzin według typów (listopad 2020 r.);
- Budowa zintegrowanego systemu statystyki cen detalicznych (kwiecień 2021 r.);
- Badania zmian w strukturze zawodowej (październik 2021 r.);
- Wykorzystanie źródeł Big Data w statystyce transportu drogowego i morskiego (listopad 2021 r.);
- Innowacyjne technologie pozyskiwania danych Big Data i ich wykorzystanie w statystyce turystyki (marzec 2022 r.).

2) Organizacji i planowanie badań statystycznych

- Założenia organizacyjne i harmonogram prac do przygotowania projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019 (listopad 2017 r.);
- Projekt programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019 (grudzień 2017 r. oraz styczeń, luty, marzec, kwiecień, czerwiec 2018 r.);

- Koszty badań ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019 (maj 2018 r.);
- Ocena realizacji Programu badań statystycznych statystyki publicznej za rok 2017 (czerwiec 2018 r.);
- Wizja rozwoju statystyki publicznej po 2017 r., w tym polityka publikacyjna (czerwiec 2018 r.);
- Projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020 – przyjęcie harmonogramu i założeń prac (listopad 2018 r.);
- Projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020 – przebieg prac (grudzień 2018 oraz styczeń, luty, marzec, kwiecień, czerwiec, lipiec 2019 r.);
- Przemysły kultury i kreatywne – nowe badanie w obszarze statystyki kultury (styczeń 2019 r.);
- Ocena realizacji Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018 (czerwiec 2019 r.);
- Projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021 – przebieg prac (październik, listopad, grudzień 2019 r. oraz styczeń, luty, maj, czerwiec 2020 r.);
- Rachunek Satelitarny Kultury – nowe badanie w projekcie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021 (styczeń 2020 r.);
- Projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021 – przyjęcie uchwały Rady w sprawie projektu rozporządzenia Rady Ministrów oraz opinii Rady Statystyki dotyczącej wydatków budżetowych na badania statystyczne w 2021 r. (lipiec 2020 r.);
- Ocena realizacji Programu badań statystycznych statystyki publicznej w 2019 r. (lipiec 2020 r.);
- Projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022 – założenia i harmonogram prac (październik 2020 r.);
- Projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022 – przebieg prac (listopad, grudzień 2020 r. oraz styczeń, luty, marzec, kwiecień, maj 2021 r.);
- Ocena realizacji Programu badań statystycznych statystyki publicznej za rok 2020 (czerwiec 2021 r.);
- Projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022 – przyjęcie uchwały Rady w sprawie projektu rozporządzenia Rady Ministrów oraz opinii Rady dotyczącej wydatków budżetowych na badania statystyczne w 2022 r. (czerwiec 2021 r.);
- Projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023 – założenia i harmonogram prac (październik 2021 r.);
- Projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023 – przebieg prac (listopad, grudzień 2021 r. oraz styczeń, luty, marzec, kwiecień, maj, czerwiec 2022 r.);
- Ocena realizacji programu badań statystycznych statystyki publicznej za rok 2021 (czerwiec 2022 r.);
- Projekt programu badań statystycznych statystyki publicznej na 2023 r. – przyjęcie uchwały Rady w sprawie projektu rozporządzenia Rady Ministrów oraz opinii Rady dotyczącej wydatków budżetowych na badania statystyczne w 2023 r. (czerwiec 2022 r.).

3) Powiązania badań statystyki publicznej z prawodawstwem Unii Europejskiej

- Nierówności dochodowe i ubóstwo według standardów Unii Europejskiej (październik 2017 r.);
- Europejska konferencja na temat jakości w statystyce publicznej Q2018 (luty 2018 r.);
- Integracja europejskiej statystyki rolnej (wrzesień 2018 r.);
- Integracja europejskiej statystyki społecznej – kontynuacja prac (grudzień 2018 r.);
- Rachunek satelitarny turystyki (wrzesień 2019 r.);
- Zmiany w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) od 2021 r. wynikające z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady EU2019/1700 (wrzesień 2020 r.);
- Monitorowanie celów zrównoważonego rozwoju w Polsce (wrzesień 2021 r.);
- BAEL po rewizji wynikającej z wdrożenia wymogów regulacji ramowej UE dot. zintegrowanej europejskiej statystyki społecznej (IESS FR). Ocena wpływu wprowadzonych zmian na porównywalność szeregów czasowych (grudzień 2021 r.);
- Rewizja rachunków narodowych 2022. Wykorzystanie nowych źródeł danych oraz doskonalenie metod kompilacji rachunków narodowych wg ESA2010 (czerwiec 2022 r.).

4) Metodologia badań

- Monitorowanie polityki miejskiej w kontekście Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (kwiecień 2018 r.);
- Metodyka i wyniki dekompozycji wzrostu gospodarczego – ujęcie regionalne i międzynarodowe (październik 2018 r.);
- Badania transgraniczne (wrzesień 2019 r.);
- Metodyka liczenia produktu krajowego brutto (PKB). Zmieniające się otoczenie gospodarcze a standardy metodologiczne – wyzwania dla statystyki rachunków narodowych (grudzień 2019);
- Badanie nieruchomości komercyjnych – wskaźniki cen i wielkości sprzedaży oraz wskaźniki cen najmu (grudzień 2020 r.);

- Rachunki ochrony socjalnej: Satelitarny rachunek ochrony socjalnej. Europejski system zintegrowanych statystyk na temat ochrony socjalnej (kwiecień 2022 r.);
- Osoby niepełnosprawne prawnie (kwiecień 2022 r.);
- Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz beneficjentów funduszy europejskich na realizację programów rozwojowych (kwiecień 2022 r.);
- Trudności oszacowania poziomu szarej gospodarki (maj 2022 r.).

5) Problematyka spisów powszechnych

- Prace przygotowawcze do spisu powszechnego ludności i mieszkań 2021 (sierpień 2017 r.);
- Prace przygotowawcze do powszechnego spisu rolnego 2020 (sierpień 2017 r.);
- Stan prac przygotowawczych do organizacji narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań w 2021 r. (marzec 2018 r.);
- Powszechny spis rolny 2020 – zakres informacyjny i metody (wrzesień 2018 r.);
- Powszechny spis rolny 2020 – stan przygotowań (lipiec 2019 r.);
- Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021 – przebieg prac (październik 2019 r.);
- Raport o realizacji spisu próbnego przed NSP 2021 (maj 2020 r.);
- Realizacja PSR 2020 i stan prac przygotowawczych do NSP 2021 (marzec 2021 r.);
- Realizacja Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (listopad 2021 r.);
- Informacja na temat przebiegu realizacji Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (luty 2022 r.);
- Wstępne wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (maj 2022 r.).

6) Nowelizacja ustawy o statystyce publicznej

- Propozycje zmian w ustawie o statystyce publicznej w zakresie standardów klasyfikacyjnych, rejestrów REGON i TERYT (styczeń 2022 r.);
- Propozycja zmiany ustawy o statystyce publicznej w związku z uruchomieniem Systemu Monitorowania Usług Publicznych (maj 2022 r.).

7) Administracyjne źródła danych

- Rejestry administracyjne w systemie edukacji i ich wykorzystanie w statystyce publicznej (grudzień 2017 r.);
- Procesy imigracyjne w świetle dostępnych danych administracyjnych oraz badań statystycznych (październik 2018 r.);
- Wykorzystanie obserwacji satelitarnych w statystyce (luty 2020 r.);
- Źródła danych do Systemu Monitorowania Usług Publicznych – SMUP (lipiec 2020 r.);
- Wykorzystanie administracyjnych źródeł danych w statystyce rynku pracy (styczeń 2021 r.);
- Omówienie modelu monitorowania sytuacji osób młodych na rynku pracy w ramach badań GUS oraz dostępnych administracyjnych źródeł danych (lipiec 2021 r.);
- Rejestry administracyjne w systemie edukacji i ich wykorzystanie w statystyce publicznej (wrzesień 2021 r.);
- Mediana wynagrodzeń z administracyjnych źródeł danych (październik 2021 r.).

8) Statystyka terenowa

- Rewitalizacja w gminach (kwiecień 2019 r.);
- Statystyka miast i obszarów metropolitalnych (maj 2020 r.).

9) Inne tematy

- Big Data w statystyce publicznej (wrzesień 2017 r.);
- System Monitorowania Usług Publicznych (styczeń 2018 r.);
- Klasyfikacja Wydatków Rozwojowych (maj 2018 r.);
- Otwarte dane – działania statystyki publicznej (marzec 2019 r.);
- System Monitorowania Usług Publicznych – zakończenie I etapu prac (maj 2019 r.);
- Monitorowanie Celów Zrównoważonego Rozwoju (czerwiec 2019 r.);
- Potrzeby informacyjne użytkowników danych z zakresu statystyki cen konsumpcyjnych (październik 2019 r.);
- Wyzwania statystyki religii w Polsce w kontekście współpracy pomiędzy Instytutem Statystyki Kościoła Katolickiego i Głównym Urzędem Statystycznym (luty 2021 r.);
- Współpraca GUS i Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS) w związku z projektem podpisania listu intencyjnego w tej sprawie (marzec 2021 r.);
- Stratyfikacja dochodowa mieszkańców (maj 2021 r.);

- Dojazdy uczniów do szkół (czerwiec 2021 r.);
- Prezentacja badania dotyczącego dostępności budynków publicznych dla osób ze specjalnymi potrzebami w ramach rządowego programu Dostępność Plus (lipiec 2021 r.);
- Media/Badanie konsumpcji programów koncesjonowanych przez KRRiT w Polsce (listopad, grudzień 2021 r.);
- Trzecia runda przeglądu partnerskiego (peer review) dotyczącego jakości produkowanej statystyki europejskiej w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego (marzec 2022 r.);
- Otwarte dane w statystyce publicznej (czerwiec 2022 r.).

10. Streszczenie posiedzeń plenarnych Rady

W trakcie omawiania poszczególnych dziedzin statystyki publicznej jak i przeglądu istotnych dla niej problemów, członkowie Rady podjęli szereg inicjatyw, przyjęli i przekazali do realizacji wiele uwag, wniosków i sugestii.

Inauguracyjne posiedzenie plenarne Rady Statystyki VI kadencji w dniu 18 sierpnia 2017 r.

Posiedzenie otworzył Prezes GUS dr Dominik Rozkrut, który witając członków nowo powołanej Rady Statystyki, podkreślił istotną rolę Rady w organizacji prac statystyki publicznej. Zaznaczył, że Rada Statystyki pracuje przy opracowywaniu programu badań statystycznych statystyki publicznej, ocenia jego realizację oraz podejmuje szereg inicjatyw związanych z tematyką badawczą i problemami merytorycznymi związanymi z rozwojem badań statystycznych. Dodał, że wymaga to ze strony członków Rady dużego zaangażowania ale pozwala ono na racjonalne prowadzenie prac badawczych i rozwijanie statystyki publicznej. Zaznaczył, że Rada Statystyki spełnia rolę łącznika pomiędzy GUS, który podejmuje określone działania, a użytkownikami danych statystycznych, których reprezentują w Radzie poszczególni członkowie. Wyraził zadowolenie z faktu, że powołanie Rady Statystyki VI kadencji pozwoli na kontynuowanie prac nad przyjęciem przez Radę Ministrów projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018.

Prezes GUS dr Dominik Rozkrut, w imieniu Premier Beaty Szydło, wręczył nominacje nowo powołanym członkom Rady Statystyki.

Posiedzenie plenarne w dniu 29 sierpnia 2017 r.

Posiedzenie Rady Statystyki poświęcone było prezentacji i omówieniu etapu przygotowań do najbliższych spisów powszechnych: Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań (NSP 2021) oraz Powszechnego Spisu Rolnego (PSR 2020). Departament Badań Demograficznych i Rynku Pracy GUS przedstawił cele NSP 2021, przesłanki wyboru metody jego realizacji oraz opisał podjęte dotychczas działania w ramach prac przygotowawczych do spisu. Zaprezentowano również zakres i wyniki konsultacji społecznych przeprowadzonych na przełomie 2016 i 2017 r., które potwierdziły, że planowany zakres NSP 2021 zaspokaja potrzeby użytkowników (przy czym gmina stanowi pożądaną poziom podziału terytorialnego). Przedstawiono kluczowe założenia metodyki przeprowadzenia NSP 2021 oraz zakładane źródła danych, założenia operatu spisowego i przesłanki jego utworzenia.

Departamentu Rolnictwa GUS wskazał, że obiektem obserwacji w PSR 2020 będzie gospodarstwo rolne, a przyjęty zakres przedmiotowy spisu, powinien zabezpieczyć dane niezbędne dla pełnego opisu sytuacji rolnictwa w Polsce, skutków wdrażania instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej, stanu obszarów wiejskich, wpływu na zmiany klimatyczne i społeczne. Spis planowany jest w terminie od 1 września do 31 października 2020 r. według stanu na dzień 1 czerwca 2020 r. Na posiedzeniu zostały przedstawione również administracyjne źródła danych (i ich gestorzy), które według założeń, będą wykorzystane dla potrzeb spisu. Planowany zakres przedmiotowy spisu został opracowany na podstawie analizy wymogów Unii Europejskiej oraz potrzeb krajowych.

Przewidywana liczebność populacji objęta spisem w 2020 r. wyniesie około 1,5 mln gospodarstw rolnych. Do zbierania danych planowane jest wykorzystanie metod: CAI (Internet), CATI (telefon), CAPI (wywiad bezpośredni).

Posiedzenie plenarne w dniu 19 września 2017 r.

Obrady poświęcone były Big Data i możliwości ich wykorzystania w statystyce publicznej. Temat przedstawił Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS. Zbiory Big Data zostały określone jako dane rejestrowane we współczesnym świecie, za pomocą rosnącej liczby otaczających nas urządzeń elektronicznych dostępnych w sieci informatycznej. Dane te pochodzą nie tylko z wpisów i mediów społecznościowych, sygnałów z telefonów komórkowych i transakcji handlowych, ale coraz częściej również z czujników zamontowanych w miejscach publicznych. Zaznaczono, że problem Big Data absorbuje

w ostatnich latach statystyków pod kątem możliwości i zakresu wykorzystania ogromnej ilości informacji jakie zawierają, w celu podniesienia m.in. jakości badań. Przedstawiono prace nad wykorzystaniem zbiorów Big Data w statystyce prowadzonej w Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ (UNECE), w Eurostacie – z udziałem statystyków polskich oraz w GUS. Wymieniono obszary zainteresowania polskiej statystyki publicznej dotyczące pozyskiwania danych z Big Data, takie jak: migracje czasowe, ruch graniczny, dzienna i nocna populacja, dojazdy do pracy, oferty pracy, transport, ruch drogowy, zagadnienia informatyczne, rolnictwo, zadowolenie z życia. Podkreślono, że statystyka publiczna nie rezygnuje z dotychczasowych, tradycyjnych źródeł informacji, prowadząc jednocześnie prace nad perspektywnym wykorzystaniem zasobów Big Data w najbliższych latach. Zaprezentowano przykłady praktycznego wykorzystania danych z telefonów komórkowych do oceny natężenia ruchu, ruchu turystycznego, koncentracji populacji oraz z sensorów natężenia ruchu, cen biletów lotniczych, danych na temat cen nieruchomości.

W dyskusji wskazano na korzyści, jakie wynikają dla statystyki publicznej z wykorzystania Big Data w zakresie obniżenia kosztów oraz możliwości powiększenia zbiorów danych, ale zarazem wyrażono obawy odnośnie zagrożeń dotyczących ochrony danych i zachowania ich jakości. Zwrócono uwagę na portale społecznościowe, które monopolizują zasoby danych i przez swój wizerunek publiczny mają większe możliwości tworzenia mechanizmów docierania do wiedzy w oparciu o wielkie zbiory informacji. Zaznaczono też, że nowe metody i zmiany w paradygmacie wytwarzania statystyk w oparciu o Big Data wpływają na wymogi dotyczące podnoszenia kompetencji statystyków.

Posiedzenie plenarne w dniu 17 października 2017 r.

Przedmiotem obrad były Nierówności dochodowe i ubóstwo według standardów Unii Europejskiej. Temat przedstawił Departament Badań Społecznych i Warunków Życia GUS. Wskazano na dylematy związane z pomiarem ubóstwa i wymieniono trudności związane z jego definicją, metodami pomiaru jak i źródłami danych. Przedstawiono definicję ubóstwa przyjętą w ramach Unii Europejskiej (UE), według której ubóstwo odnosi się do osób, rodzin lub grup osób o zasobach ograniczonych w takim stopniu, że poziom ich życia obniża się poza akceptowane minimum w kraju zamieszkania. Omówiono rozwiązania metodologiczne i wskaźniki wspólnie wypracowane przez kraje członkowskie i stosowane na poziomie UE. Wskazano, że pomiar ubóstwa i nierówności dochodowych na poziomie UE prowadzony jest na podstawie Europejskiego badania dochodów i warunków życia (UE-SILC) i służy m.in. do monitorowania Obszaru 5 Strategii Europa 2020. Zaprezentowano także stosowane od początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia i stale rozwijane przez polską statystykę publiczną metody pomiaru i analiz ubóstwa dla potrzeb krajowych, które są prowadzone w oparciu o wyniki Badania budżetów gospodarstw domowych oraz Badanie spójności społecznej. Podsumowując, podkreślono, że przyjęte przez GUS podejście do pomiaru i analiz ubóstwa nie tylko uwzględnia wymogi Eurostatu w tym zakresie, lecz również wykracza poza nie, dając możliwość bardziej kompleksowych analiz ubóstwa.

Dodatkowo poinformowano o prowadzonych, od kilku lat przez GUS wspólnie z NBP, badaniach zasobności gospodarstw domowych oraz włączeniu w 2018 r. modułu dotyczącego zasobności gospodarstw domowych do badania budżetów gospodarstw domowych. Podkreślono też dużo większą, w porównaniu z wynikami EU-SILC, aktualność opracowywanych na podstawie badania budżetów informacji na temat ubóstwa.

W dyskusji wskazano na znaczenie wyników badań nierówności dochodowych i ubóstwa dla potrzeb polityki gospodarczej i społecznej. Zaznaczono, że temat nierówności dochodowych jest ważnym tematem dyskusji o determinantach dynamiki wzrostu gospodarczego. Zwrócono przy tym uwagę na regionalne zróżnicowanie jakości życia w Polsce oraz na fakt, że w kilku województwach, mimo niskich dochodów gospodarstw domowych, ocena zadowolenia z życia jest pozytywna, bowiem wśród determinant wpływających na poszczególne aspekty dobrobytu subiektywnego, duże znaczenie odgrywają także czynniki pozaekonomiczne, wynikające np. z uwarunkowań o charakterze psychologicznym czy kulturowym. Zwrócono uwagę, że niezależnie od wymienionych wskaźników pomiaru ubóstwa, wiąże się ono również z dostępnością i kosztami ponoszonymi w zakresie usług społecznych takich jak zdrowie, edukacja czy system podatkowy, co oznacza, że ubóstwo można mierzyć w wielu płaszczyznach. Podkreślono uczestnictwo ekspertów GUS w pracach nad wypracowywaniem określonych rozwiązań przyjmowanych na poziomie międzynarodowym. Zaznaczono przy tym, że pewne niedogodności tych rozwiązań wynikają z konieczności ujednoczenia wskaźników na poziomie europejskim czy światowym i tym samym przyjęte rozstrzygnięcia nie zawsze uwzględniają specyfikę zjawisk w danym kraju.

Posiedzenie plenarne w dniu 21 listopada 2017 r.

Pierwszy punkt posiedzenia poświęcony był statystyce budownictwa mieszkaniowego. Przedstawiciel Departamentu Produkcji GUS omówił prowadzone w tym zakresie badania w ramach statystyki publicznej, ich zakres przedmiotowy i podmiotowy oraz udostępnianie danych wynikowych. Przedstawił rozwój

statystyki budownictwa mieszkaniowego oraz bieżącą współpracę z Ministerstwem Infrastruktury i Budownictwa w zakresie wprowadzania metod monitorowania realizacji założeń Narodowego Planu Mieszkaniowego (NPM).

Przedstawiciel Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa zaprezentował aktualną politykę mieszkaniową, prowadzoną w ramach NPM. Omówił cele tego Programu, podejmowane i planowane działania oraz zaprezentował Program „Mieszkanie+” stanowiący 3 spośród 9 działań Narodowego Planu Mieszkaniowego.

Gospodarowanie zasobami mieszkaniowymi oraz obrót nieruchomościami w badaniach statystyki publicznej przedstawił Departamentu Handlu i Usług GUS. Omówiono prowadzone badania w tym zakresie, ich cele, źródła danych, wykorzystanie pozyskiwanych informacji oraz planowane prace rozwojowe.

Koreferat przedstawił Pan profesor Franciszek Kubiczek, który bardzo pozytywnie ocenił prezentację tematu pokazującą zakres badań, ich metodologię oraz sytuację w budownictwie. Zwrócił uwagę na zapowiedzi interesujących prac w kolejnych latach, w tym inspirowanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, w zakresie danych na potrzeby NPM. Wskazał na potrzebę rozważenia możliwości poszerzenia zakresu badań omawianej dziedziny, o takie elementy jak: czas pozyskania pozwolenia na budowę, efektywność energetyczna, budownictwo z wielkiej płyty, źródła finansowania budownictwa mieszkaniowego i innowacji w budownictwie.

W dyskusji zwrócono uwagę na potrzebę prezentowania niektórych danych na poziomie gmin oraz uwzględnienia w badaniach m.in. problematyki nowego zjawiska, jakim jest bardzo silny wzrost zakupów deweloperskich realizowanych za gotówkę, najmu mieszkań, zmian w ogrzewaniu – w kontekście problemów ze smogiem.

W drugim punkcie posiedzenia Rada zapoznała się oraz przyjęła bez uwag, założenia organizacyjne i harmonogram prac do przygotowania projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019, które przedstawił Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS.

Posiedzenie plenarne w dniu 19 grudnia 2017 r.

Pierwszy punkt obrad poświęcony był rejestrom administracyjnym w systemie edukacji i ich wykorzystaniu w statystyce publicznej. Obok przedstawicieli GUS i Urzędu Statystycznego w Gdańsku, który zajmuje się przedmiotową tematyką, w posiedzeniu uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) i Ministerstwa Edukacji Narodowej (MEN).

Przedstawiciel Departamentu Innowacji i Rozwoju w MNiSW omówił system POL-on, stanowiący globalną bazę danych o jednostkach naukowych, wyższych uczelniach i nauce polskiej. Wymienił akty prawne regulujące funkcjonowanie systemu POL-on, jego strukturę, zasady wprowadzania danych oraz użytkowników.

Przedstawiciel Urzędu Statystycznego w Gdańsku przedstawił POL-on jako główne źródło danych o szkolnictwie wyższym dla prowadzonych w tym zakresie badań statystycznych. Pozyskiwane z POL-on dane zamieszczane są przede wszystkim w publikacjach branżowych, w tym w podstawowej publikacji „Szkoły wyższe i finanse”, w rocznikach statystycznych, w Banku Danych Lokalnych, w Dziedzinowej Bazie Wiedzy, a także w bazach Eurostatu i OECD oraz UNESCO. Zaznaczono, że w przyszłości dane z POL-on będą mogły być źródłem informacji dla innych badań i analiz.

W Urzędzie Statystycznym w Gdańsku powstała koncepcja prowadzenia pracy metodologicznej, która polegałaby na ocenie możliwości zbadania udziału osób młodych na rynku pracy. Wiązałoby się to z porównaniem danych jednostkowych systemu POL-on z danymi Systemu Informacji Oświatowej (SIO), danych z ZUS i z urzędów skarbowych.

Przedstawiciel Ministerstwa Edukacji Narodowej przedstawił system SIO będący elektroniczną bazą danych służącą do gromadzenia informacji o wszystkich szkołach i placówkach oświatowych. Aktualnie funkcjonują równolegle dwa systemy informacji oświatowej – tzw. „stare” SIO (wygaszane stopniowo) i „nowe” SIO. Omówiono różnice pomiędzy systemami, ich cele i funkcjonowanie, strukturę i wykorzystanie, w tym do celów naliczania subwencji oświatowej.

Wykorzystanie SIO w statystyce publicznej zaprezentował Departament Badań Społecznych i Warunków Życia GUS. Przypomniano, że do 2006 r. dane statystyczne z zakresu edukacji były pozyskiwane z badań pełnych realizowanych corocznie, a od 2007 r. sprawozdania zostały zastąpione przez system SIO administrowany przez MEN. Omówiono zakres wykorzystywanych przez GUS danych z SIO. Zasygnalizowano konieczność rozwiązania nowych problemów badawczych związanych z reformą systemu edukacji.

W trakcie dyskusji poruszono szereg zagadnień dotyczących m.in. niedostatecznej kompletności sprawozdań z niepaństwowych szkół wyższych, wykorzystania możliwości połączenia do celów analitycznych danych z SIO z systemem POL-on, dostępności do danych jednostkowych z obu systemów.

W drugim punkcie posiedzenia Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS przedstawił przebieg prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019. Poinformowano o opracowaniu planów szkoleń i warsztatów w zakresie prac nad projektem programu dla ponad 500 osób z GUS i spoza Urzędu, które przeprowadzone będą w styczniu 2018 r. Ponadto wymieniono i omówiono badania nowe i cykliczne przewidziane w projekcie programu.

Posiedzenie plenarne w dniu 29 stycznia 2018 r.

Pierwszy punkt obrad poświęcony był Systemowi Monitorowania Usług Publicznych, który jest projektem wprowadzonym do Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 i realizowanym w ramach Działania 2.18 Wysokiej jakości usługi administracyjne, PO WER współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu krajowego. Temat przedstawił kierownik projektu z Departament Badań Regionalnych i Środowiska GUS. Beneficjentem programu jest także Ministerstwo Administracji i Spraw Wewnętrznych. Obok GUS, partnerem MSWiA w realizacji projektu są trzy organizacje samorządu terytorialnego: Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich i Śląski Związek Gmin i Powiatów. Prace nad budową systemu rozpoczęto w 2014 r. zakładając ich zakończenie pod koniec 2020 r. Zaznaczono, że projekt realizowany jest ze względu na brak w Polsce kompleksowego systemu monitorowania usług publicznych, który pozwoliłby na uzyskiwanie pełnej informacji o tych usługach. Przedstawiono cele projektu, jego grupy docelowe, zakres przedmiotowy, źródła zasilania oraz omówiono stan prac nad systemem i planowane działania, a także obsługę informatyczną.

Pozytywnie oceniając podjęcie prac nad SMUP, członkowie Rady Statystyki zapytali m.in. o: szczebel dezagregacji danych, harmonogram prac, podobne systemy w innych krajach, finansowanie prac po 2018 r. oraz wskazali obszary, które powinny być jeszcze uwzględnione w systemie.

W drugim punkcie posiedzenia członkowie Rady Statystyki zapoznali się z pracami nad Zintegrowanym Systemem Monitorowania Sektora Ekonomii Społecznej, który GUS realizuje jako partner Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w latach 2016-2020, w oparciu o współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej, w ramach działania nr 2.9 Rozwój ekonomii społecznej, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Głównym celem projektu jest stworzenie do 2020 r. trwałego i kompleksowego systemu monitorowania sektora ekonomii społecznej, który ma dostarczać kluczowych wskaźników związanych z kondycją sektora ekonomii społecznej. Zgromadzone dane będą służyć do planowania i ewaluacji krajowych i regionalnych polityk publicznych prowadzonych na rzecz rozwoju ekonomii społecznej.

Temat przedstawił Departament Badań Społecznych i Warunków Życia GUS. Omówiono rozwój badań w zakresie gospodarki społecznej realizowanych w ramach statystyki publicznej w latach 2008-2016, stanowiący podstawę do realizacji projektu Zintegrowany System Monitorowania Sektora Ekonomii Społecznej. Prace nad projektem rozpoczęte zostały w 2016 r., a zakończenie planowane jest na 2020 r. Scharakteryzowano poszczególne grupy jednostek podlegających monitorowaniu w sferze ekonomii społecznej, źródła informacji oraz zakres przedmiotowy systemu.

Przedstawiciele Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podkreślili znaczenie ekonomii społecznej w prowadzeniu aktywnej polityki społeczno-gospodarczej. Zazaczyli, że ekonomia społeczna jest dobrym instrumentem prowadzenia polityki na rzecz rodzin niepełnosprawnych i osób starszych, oraz że ekonomia społeczna wiąże się przede wszystkim z integracją zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, z tworzeniem miejsc pracy dla osób najbardziej oddalonych od rynku pracy oraz ze świadczeniem usług społecznych.

Rada Statystyki pozytywnie oceniła przedstawiane prace nad budową systemu monitorowania sektora ekonomii społecznej, które pozwolą na opracowanie karty badawczej w powyższym zakresie do projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020.

W kolejnym punkcie posiedzenia Rada Statystyki przyjęła informację o przebiegu prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019, którą przygotował Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS.

Posiedzenie plenarne w dniu 26 lutego 2018 r.

Pierwszy punkt obrad poświęcony był Europejskiej konferencji na temat jakości w statystyce publicznej Q2018. Urząd Statystyczny w Krakowie, przedstawił stan zaawansowania prac przy organizacji Konferencji. Konferencja jest dziewiątym z kolei spotkaniem naukowym angażującym międzynarodowe środowiska statystyczne, poświęconym zagadnieniom metodologii oraz jakości w statystyce publicznej, mającym kluczowe znaczenie dla rozwoju całego Europejskiego Systemu Statystycznego. Odbędzie się ona w dniach 26-29 czerwca 2018 r. w Centrum Kongresowym ICE Kraków. Po raz pierwszy Konferencja będzie miała miejsce w kraju Europy Środkowo-Wschodniej. Liczbę jej uczestników szacuje się na ok. 400-450 osób z całego świata, reprezentujących m.in. urzędy i instytucje statystyczne, organizacje międzynarodowe,

środowiska naukowe i badawcze. Konferencja jest współfinansowana ze środków Komisji Europejskiej, a organizatorami po stronie polskiej są: Urząd Statystyczny w Krakowie (jako koordynator projektu), Gabinet Prezesa GUS, Departament Metodologii, Standardów i Rejestrów GUS (nadzór merytoryczny) oraz Urząd Statystyczny w Łodzi. Wśród członków Komitetu Naukowego Konferencji Q2018 znaleźli się m.in.: Przewodniczący Rady Statystyki Pan prof. dr hab. Henryk Domański i Prezes GUS Pan dr Dominik Rozkrut. Przedstawiono planowany harmonogram Konferencji i jej główne tematy. Omówiono działania promujące Konferencję i planowane najważniejsze prace nad jej przygotowaniem.

Drugi punkt obrad poświęcony był przebiegowi prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019. Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS przekazał członkom Rady zestawienie uwag ministerstw i urzędów centralnych oraz stanowisk do nich, opracowanych przez autorów badań. Członkowie Rady zgłosili szereg uwag dotyczących projektu programu. Dyskusję, z udziałem dyrektorów departamentów GUS, zdominowała problematyka badania migracji, zagadnienia związane z rozszerzeniem badań jednostek zatrudniających 9 i mniej osób oraz sprawa określenia tzw. „priorytetów negatywnych”, czyli zagadnień, z których można by zrezygnować w programie badań.

Posiedzenie plenarne w dniu 26 marca 2018 r.

W pierwszym punkcie posiedzenia dyrektor Departamentu Programowania i Koordynacji Badań GUS przedstawił najnowsze informacje dotyczące przygotowań do Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2021 r. (NSP 2021). Spis realizowany będzie według mieszanego modelu zbierania danych poprzez połączenie metody wykorzystania informacji z rejestrów, z danymi z badań spisowych, co jest zgodne z rekomendacjami ONZ i Eurostatu. Zakłada się, że dane pochodzące z rejestrów będą uzupełniane danymi z elektronicznych kanałów zbierania informacji, tj. za pośrednictwem internetowych formularzy elektronicznych, wywiadu telefonicznego oraz bezpośredniego wywiadu rachmistrza z osobami podlegającymi spisaniu przy użyciu odpowiedniego urządzenia przenośnego (eliminacja konieczności używania formularzy papierowych).

Przedstawiono planowane zmiany w stosunku do NSP 2011, do których zaliczono: przeprowadzenie badania spisowego pełnego zamiast reprezentacyjnego, zwiększoną liczbę rachmistrzów, jeden formularz spisowy liczący średnio 30-40 pytań dla przeciętnego respondenta, przeprowadzenie badania pilotażowego kognitywnego formularza do NSP, założenie uzyskania minimum 30% wypełnionych formularzy w samospisie internetowym, intensywną i rozłożoną w czasie kampanię promocyjną, uruchomienie do celów spisowych stanowisk komputerowych ulokowanych w instytucjach publicznych, wykorzystanie smartfonów i systemu sprawozdawczości bankowej, wykorzystanie systemu CORstat do zarządzania procesem zbierania danych, przeprowadzenie dwóch spisów próbnych przed NSP 2021, rezygnację ze spisu kontrolnego po NSP 2021, powołanie międzyresortowej Rady Konsultacyjnej z Prezesem GUS na czele, której celem będzie wspieranie GUS w realizacji NSP 2021 w zakresie wykorzystania danych ze źródeł administracyjnych. Omówiono prace dotyczące wykorzystania w NSP 2021 rejestrów administracyjnych i niepublicznych systemów informacyjnych oraz przedstawiono szacowane koszty związane z zatrudnieniem rachmistrzów spisowych w zależności od sposobu i trybu ich zatrudnienia oraz całkowity koszt spisu w zależności od wariantów realizacyjnych. Zgodnie z założeniami koszt NSP 2021 nie powinien przekroczyć kosztów spisu sprzed 10 lat.

W dyskusji m.in. zwrócono uwagę na konieczność przeprowadzenia szerszej niż przy poprzednim spisie, kampanii promocyjno-informacyjnej, sugerowano rozważenie możliwości: wykorzystania przy spisie dobrze rozwiniętej sieci informacyjnej banków, włączenia w organizację spisu szkół średnich i wyższych poprzez ewentualne wpisanie prac spisowych do programu nauczania, przyznawania samospisującym się przez Internet nagrody w postaci dostępu do usługi społecznej oferowanej za pośrednictwem Internetu. Ponadto dyskutowano nad wielkością kwot satysfakcjonujących ankietowanych oraz realnymi możliwościami uzyskania 30% wypełnionych formularzy w samospisie Internetowym. Ustosunkowując się do założenia dotyczącego utrzymania kosztów NSP 2021 na poziomie nieprzekraczającym kosztów NSP 2011, członkowie Rady zwrócili uwagę na trudności w realizacji takiego planu z uwagi zarówno na inflację jak i przeprowadzenie NSP 2021 metodą pełną. Wskazano, że oszczędzanie na spisie, który odbywa się raz na 10 lat i dostarczyć powinien istotnych danych do budowania przyszłych operatów do badań statystycznych, może negatywnie wpłynąć na jakość tych danych.

Przyjmując informację o przebiegu prac nad przygotowaniem do NSP 2021, Rada Statystyki pozytywnie oceniła główne założenia organizacyjne spisu. Zwrócono jednocześnie uwagę na znaczenie powołania Rady Konsultacyjnej dla właściwego przebiegu spisu oraz planowane przeprowadzenie dwóch spisów kontrolnych.

W drugim punkcie posiedzenia Rada Statystyki zapoznała się z przebiegiem prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019 (Pbssp 2019), który przedstawił Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS. Poinformowano o odbytych w ostatnim czasie spotkaniach autorów badań z wnioskodawcami w celu uzgodnienia pozostałych jeszcze problemów. Dotyczyły one m.in. wniosku Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, o ujęcie w projekcie programu nowego badania pt. Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami w samorządzie gminnym; wniosku Konfederacji Lewiatan dotyczącego zwiększenia badań w zakresie leasingu; wniosku Ministra Finansów dotyczącego wprowadzenia do Pbssp 2019 zagadnień, które mogą mieć kluczowe znaczenie dla prawidłowego oszacowania kosztów i korzyści płynących z reformy systemu rachunkowości publicznej oraz informacji niezbędnych z punktu widzenia wymogów ESA 2010.

Posiedzenie plenarne w dniu 16 kwietnia 2018 r.

W pierwszym punkcie posiedzenia Departamentu Badań Regionalnych i Środowiska w GUS przedstawił temat dotyczący Monitorowania polityki miejskiej w kontekście Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR).

Monitorowanie kwestii miejskich w Polsce wynika ze średniookresowej strategii rozwoju SOR i oparte jest na dokumencie programowym – Krajowa Polityka Miejska (KPM), przyjętym uchwałą Rady Ministrów z 20 października 2015 r. KPM jako cel strategiczny wskazuje „wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawy jakości życia mieszkańców”. Za opracowanie systemu monitoringu KPM odpowiedzialne jest Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, które zaprosiło do współpracy GUS i Krajowy Instytut Polityki Przestrzennej i Mieszkalnictwa. Zakłada się udostępnienie systemu monitorowania w bazie STRATEG do końca 2018 r. W ramach KPM po raz pierwszy wypracowana została definicja polityki miejskiej i określone zostały podstawy dotyczące jej programowania w układach terytorialnych. Wskazano na trudności związane z opracowaniem systemu monitorowania KPM, wynikające z braku określenia wskaźników monitorujących. Przedstawiono budowę strategii monitorowania oraz przyjęte wskaźniki i kryteria ich wyboru.

Przedstawiciele Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju podziękowali za dotychczasową współpracę nad tworzeniem systemu monitorowania polityki miejskiej. Wskazali na rolę statystyki publicznej, która badając bieżącą sytuację społeczno-gospodarczą, powinna również odnosić się do systemu dokumentów strategicznych i programowych, czyli generalnie do kierunków planowania polityki rozwoju. Omówili oni również problemy występujące w monitorowaniu i planowane rozwiązania w tym zakresie.

W dyskusji wskazano na możliwość rozszerzenia zestawu wskaźników monitorujących, w tym o charakterze gospodarczym, potrzebę przeprowadzenia rozpoznania dodatkowych źródeł mogących zawierać dane o miastach, sugerowano przypisywanie jak największej liczbie danych w bazach GUS symbolu terytorialnego poniżej gminy, np. adresu czy współrzędnych geograficznych.

W drugim punkcie posiedzenia Rada Statystyki zapoznała się z aktualnym przebiegiem prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019, który przedstawił Departament Programowania i Koordynacji Badań. Zaprezentowano informację o kosztach badań statystycznych w projekcie programu na rok 2019.

Posiedzenie plenarne w dniu 21 maja 2018 r.

W pierwszym punkcie posiedzenia członkowie Rady zapoznali się z koncepcją Klasyfikacji Wydatków Rozwojowych (KWR) stanowiącą narzędzie planowania finansowego dokumentów strategicznych. Temat przedstawił Departament Badań Regionalnych i Środowiska w GUS.

Wyjaśniając potrzebę realizacji KWR i wdrażania jej do statystyki publicznej przedstawiciele Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju wskazali na dotychczasowy brak jednolitego podejścia do kwestii związanych z finansowaniem strategii rozwojowych, w sytuacji znacznej ich intensyfikacji, jaka nastąpiła po wejściu Polski do Unii Europejskiej. W związku z tym w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju powstała koncepcja by w ramach Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju wykorzystać do tego celu klasyfikację budżetową i na jej bazie wprowadzić pojęcie wydatków rozwojowych, czyli tej części sektora wydatków publicznych, które przede wszystkim prowadzą do pozytywnych zmian gospodarczych, szczególnie wzrostu konkurencyjności, produktywności oraz zapewnienia większej spójności społecznej i gospodarczej. Dodatkowo omówiono założenia klasyfikacji i jej kryteria podziału oraz podstawy prawne. Przedstawiono również zamierzenia w zakresie realizacji polityki rozwoju oraz system zintegrowanych dokumentów zarządzania tą polityką.

Przedstawiciel Departament Badań Regionalnych i Środowiska w GUS omówił działania, które zostały podjęte przez statystykę. Wskazano na prowadzone wspólnie z Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju prace nad koncepcją KWR oraz powołanie przez Prezesa GUS „Zespołu do spraw opracowania koncepcji systemu sprawozdawczości wydatków rozwojowych przez polską statystykę publiczną”.

W dyskusji zwrócono m.in. uwagę na potrzebę uwzględnienia, że cele strategii mogą być realizowane również za pomocą środków ze źródeł prywatnych jak i poprzez działania nie angażujące środków finansowych. Interesowano się ponadto metodologią identyfikacji rozwojowych celów strategicznych (długofalowych i średniookresowych), konsekwencjami dla KWR związanymi z planowaną zmianą klasyfikacji budżetowej oraz szczegółami dotyczącymi przebiegu dalszych prac w zakresie KWR.

W drugim punkcie posiedzenia przedstawiciel Departamentu Programowania i Koordynacji Badań w GUS zaprezentował informację o planowanych kosztach badań statystycznych wynikających z projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019. Następnie Rada zapoznała się z przygotowaniem do Komisji uzgodnieniowej dotyczącej Pbssp 2019.

Na koniec przedstawiciel Departamentu Badań Demograficznych i Rynku Pracy w GUS omówił trwające prace nad doskonaleniem systemu badania migracji oraz uzyskiwane w tym zakresie wyniki.

Posiedzenie plenarne w dniu 11 czerwca 2018 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019. Departament Programowania i Organizacji Badań GUS poinformował o odbytej w dniu 25 maja br. Konferencji uzgodnieniowej, po której opracowana została ostateczna wersja programu przekazanego następnie Radzie Statystyki.

Rada Statystyki w wyniku głosowania przyjęła jednogłośnie uchwałę w sprawie projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019. Jednocześnie Rada przyjęła przez głosowanie, jednogłośnie projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedmiotowego programu oraz uchwałę w sprawie opinii wydatków budżetowych na badania statystyczne ujęte w projekcie Programu badań statystycznych na rok 2019.

W kolejnym punkcie posiedzenia, na podstawie informacji przedstawionej przez Departament Programowania i Organizacji Badań GUS oraz danych resortów zebranych i opracowanych przez obsługę administracyjną Rady Statystyki w Gabinetce Prezesa GUS, Rada pozytywnie oceniła realizację Programu badań statystycznych statystyki publicznej za rok 2017.

Rada zapoznała się również z aktualnym stanem badań statystycznych w zakresie rybołówstwa morskiego i rybactwa śródlądowego oraz dalszymi planami w tej dziedzinie. Prezentację tematu rozpoczął przedstawiciel Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, który przedstawił zadania statystyki publicznej realizowane przez Departament Rybołówstwa MGMIŻS wraz z wydziałem zamiejscowym Centrum Monitorowania Rybołówstwa (znajdującym się w budynku Morskiego Instytutu Rybactwa – Państwowego Instytutu Badawczego w Gdyni).

Przedstawiciel Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie przedstawił badanie statystyczne sektora akwakultury w Polsce przy użyciu kwestionariusza papierowego RRW-22 prowadzone na zlecenie MGMIŻS w Zakładzie Rybactwa Stawowego Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie, a przedstawiciel z Morskiego Instytutu Rybactwa – Państwowego Instytutu Badawczego w Gdyni, omówił badania instytutu prowadzone w zakresie statystyki rybackiej.

Członkowie Rady zapoznali się z przedmiotowym i podmiotowym zakresem wymienionych badań, występującymi problemami badawczymi, trudnościami w pozyskiwaniu sprawozdań, z zakresem prezentowanych informacji i ich odbiorcami oraz z zamierzeniami badawczymi w omawianych dziedzinach. Zwrócili przy tym uwagę m.in. na niewykorzystywanie w prezentowanej sprawozdawczości Internetu i opieranie się na pracochłonnych i kosztownych pracach na papierze, a także na konieczność dostosowania terminów sptywu sprawozdań dotyczących wielkości ekonomicznych, z zakończeniem roku obrachunkowego.

Posiedzenie plenarne w dniu 9 lipca 2018 r.

Członkowie Rady Statystyki zapoznali się z wizją rozwoju statystyki publicznej po 2017 r. oraz z planami rozwoju działalności publikacyjnej GUS.

Prezes GUS przedstawił wizję rozwoju statystyki publicznej w najbliższych latach w kontekście wyzwań wynikających z globalizacji, cyfryzacji, rosnącej wykładniczo liczby danych, pojawiających się nowych obszarów badawczych oraz oczekiwań odbiorców danych statystycznych. Omówił również plany w zakresie zastosowania poszczególnych rozwiązań dotyczących m.in. organizacji pracy, struktury urzędu, pozyskiwania informacji, współpracy ze środowiskiem naukowym oraz partnerstw strategicznych. Podkreślił, że chce kształtować wizję rozwoju statystyki publicznej, w której GUS w przyszłości spełniałby rolę narodowego centrum kompetencji danych, służącemu różnym organom i społeczeństwu pomocą z zakresu przetwarzania informacji pod kątem uzyskiwania wiedzy niezbędnej do realizacji określonych działań.

W dalszej części posiedzenia przedstawiciel Departamentu Opracowań Statystycznych GUS omówił zamierzenia dotyczące polityki publikacyjnej polskiej statystyki publicznej, której podstawy opracowane

zostały przez powołany w tym celu Zespół. Dotyczą one zdefiniowania rodzajów publikacji statystycznych, określenia ich wzorów graficznych oraz reorganizacji procesy wydawniczego. Działania dotyczące doskonalenia wydawnictw statystycznych mają na celu unowocześnienie i ujednoczenie graficzne publikacji GUS i urzędów statystycznych, co przyczyni się do ich łatwej rozpoznawalności, a estetyka i przyjazna forma, pozwoli zarazem na promowanie statystyki publicznej.

Rada Statystyki poparła przedstawioną wizję rozwoju statystyki publicznej oraz zamierzenia w zakresie polityki publikacyjnej. W dyskusji poruszono szereg zagadnień dotyczących zastosowania szczegółowych rozwiązań w omawianych tematach.

Posiedzenie plenarne w dniu 17 września 2018 r.

Pierwsza część posiedzenia dotyczyła integracji europejskiej statystyki rolnej. Dyrektor Departamentu Rolnictwa GUS przedstawił informację o zintegrowaniu rozporządzeń unijnych, dotychczas obowiązujących w statystyce rolnej, do dwóch podstawowych aktów prawnych: ramowego rozporządzenia dla zintegrowanych statystyk dotyczących gospodarstw rolnych (z ang. IFS – Integrated Farm Statistics) oraz ramowego rozporządzenia dotyczącego zintegrowanej statystyki produkcji roślinnej i zwierzęcej, rolno-środowiskowej oraz cen rolniczych (z ang. SAIO – Statistics on Agricultural Input and Output). Następnie omówił on różnice między rozporządzeniami oraz harmonogramy ich realizacji. Podkreślając realizowanie w pełni przez polską statystykę publiczną europejskich zapisów, wskazał na dodatkowe obszary badań uwzględniające specyfikę i potrzeby naszego kraju. Następnie omówił wykorzystanie w statystyce rolnictwa danych satelitarnych, jako stosunkowo nowego działu badań. Wskazał, że dane satelitarne służyć mogą udoskonaleniu identyfikacji i monitorowaniu upraw rolniczych, opracowaniu metod oceny wpływu zjawisk ekstremalnych (powódź, susza, przymrozki, podtopienia, gradobicia itp.) na stan upraw w okresie wegetacji – co powinno umożliwić transfer wiedzy z jednostek naukowych do administracji poprzez algorytmizację przetwarzania i interpretacji danych satelitarnych.

W drugim punkcie posiedzenia Departament Rolnictwa GUS zaprezentował planowany zakres informacyjny i zakładane metody przeprowadzania w 2020 r. Powszechnego Spisu Rolnego. Przedstawiono podstawy prawne spisu, dotychczasowe i planowane prace przygotowawcze, terminy spisu, plany w zakresie wykorzystania źródeł administracyjnych, zakładany zakres podmiotowy i przedmiotowy, metody zbierania danych oraz narzędzia informatyczne wspierające spis.

W dyskusji członkowie Rady Statystyki pozytywnie ocenili zakres przedstawionych prac w dziedzinie statystyki rolnej.

Przewodniczący Rady Statystyki Pan prof. dr hab. Henryk Domański poinformował o wysłaniu pisma do Prezesa Rady Ministrów z postulatem Rady Statystyki dotyczącym zwiększenia środków finansowych na przeprowadzenie NSP 2021 i PSR 2020.

Posiedzenie plenarne w dniu 15 października 2018 r.

Pierwsza część posiedzenia dotyczyła statystyki procesów imigracyjnych w świetle dostępnych danych administracyjnych oraz badań statystycznych. Departament Badań Demograficznych GUS przedstawił przebieg prac nad budową systemu badań migracji. Wskazano, że system ten opiera się na źródłach administracyjnych, badaniach statystycznych oraz informacjach pozyskiwanych przez inne kraje. Przedstawiono podstawy prawne oraz omówiono główne źródła administracyjne, z których pozyskiwane są dane o imigrantach.

W dyskusji pozytywnie oceniono przebieg prac nad budową systemu badań migracji, wskazując na istotny ich postęp w ostatnich latach. Podkreślono trudności badawcze w tej dziedzinie, uniemożliwiające dokładne określenie liczby imigrantów w Polsce. Zwrócono uwagę na potrzebę szerszego publikowania metodologii prowadzonych prac oraz ich wyników, nawet w wersji szacunkowej, przeciwstawiając się dezinformacjom zawyżającym dane w tym obszarze i utrudniającym prowadzenie polityki migracyjnej.

Drugi punkt posiedzenia poświęcony był metodyce i wynikom dekompozycji wzrostu gospodarczego w ujęciu regionalnym i międzynarodowym. Temat przedstawił dyrektor Departamentu Studiów Makroekonomicznych i Finansów GUS. Motywacją prowadzonych badań jest dostarczenie użytkownikom (w tym decydentom i analitykom polityki gospodarczej) narzędzi analizy procesów wzrostu gospodarczego poprzez opisanie wkładów różnych czynników produkcji, jak kapitał i praca oraz uwarunkowań zmian produktywności. Zaprezentowano i omówiono w syntetyczny sposób metodologię i wybrane wyniki poszczególnych metod dekompozycji, rozwijanych w Departamencie Studiów Makroekonomicznych i Finansów GUS oraz poinformowano o sposobie i miejscu ich publikacji.

W dyskusji członkowie Rady Statystyki wykazali duże zainteresowanie tematem podkreślając jednocześnie naukowy charakter jego prezentacji.

Prezes GUS zaznaczył, że niezależnie od prowadzenia prac związanych z dostarczaniem bieżących informacji, GUS zamierza rozwijać we współpracy z innymi instytucjami, prace o charakterze eksperymentalnych analiz naukowych.

Prezes GUS podziękował także Radzie Statystyki, za skuteczne wsparcie GUS w pozyskaniu dodatkowych środków finansowych na spisy powszechne 2020 i 2021.

Posiedzenie plenarne w dniu 19 listopada 2018 r.

Na początku posiedzenia Pan prof. dr hab. Henryk Domański wręczył nominacje nowo powołanym członkom Rady Statystyki.

Kolejny punkt posiedzenia poświęcony był nierównością majątkową gospodarstw domowych w badaniach statystycznych Narodowego Banku Polskiego (NBP) i GUS. Prezentację tematu rozpoczął dyrektor Departamentu Badań Społecznych GUS, który przedstawił genezę i założenia badania zasobności gospodarstw domowych, stanowiące dopełnienie badań tych gospodarstw, z zakresu ich dochodów i wydatków (spożycia). Następnie przedstawiciel NBP omówił Badanie Zasobności Gospodarstw Domowych jego cel, zarys zastosowanej metody, wyniki oraz główne wnioski (od 2016 r., badanie prowadzone jest we współpracy z GUS). Przedstawiono ponadto dane dotyczące Polski na tle innych krajów Unii Europejskiej, porównanie wyników badania na tle innych źródeł danych oraz skonfrontowanie majątku gospodarstw domowych z subiektywną oceną ich sytuacji finansowej i jakości życia.

Członkowie Rady Statystyki pozytywnie ocenili prowadzone badania zasobności gospodarstw domowych wskazując zarazem, że wypełniają one istotną lukę informacyjną w zakresie danych o majątku i zadłużeniu gospodarstw domowych w Polsce.

W ostatnim punkcie posiedzenia Rada Statystyki przyjęła harmonogram i założenia prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020.

Posiedzenie plenarne w dniu 17 grudnia 2018 r.

Pierwszy punkt posiedzenia poświęcony był, po raz drugi w ciągu dwóch lat, integracji europejskiej statystyki społecznej. Temat przedstawił Departament Rynku Pracy GUS, który kompleksowo omówił koncepcję zmian w europejskiej statystyce społecznej i związane z tym konsekwencje w prowadzeniu badań statystycznych. Przedstawiono podstawy prawne integracji jakie zawarte są w procedowanym aktualnie Ramowym Rozporządzeniu Integrującym Statystykę Społeczną w zakresie badań realizowanych poprzez gospodarstwa domowe (Integrated European Social Statistics Framework Regulation – IESS FR), architekturę tego aktu, przyszłe tematy badawcze i ich powiązanie z dotychczasowymi, zakres przedmiotowy regulacji oraz wskazano na podstawowe zmiany w poszczególnych dziedzinach statystyki społecznej. Omówiono przebieg i stan prac nad regulacją IESS FR, wynikiem punkty sporne oraz udział w tych pracach specjalistów z GUS. Wskazano, że prace związane ze zmianami w statystyce społecznej wymagać będą od polskich statystyków dodatkowej aktywności związanej m.in. z modernizacją dotychczasowych badań oraz dokonaniem stosownych przeliczeń.

W dyskusji członkowie Rady zwrócili m.in. uwagę, że ewentualne naruszenie szeregów czasowych i związana z tym konieczność podjęcia prac przeliczeniowych może zwiększyć koszty badań statystycznych. W drugim punkcie posiedzenia Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS przedstawił przebieg prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020. Zgodnie z harmonogramem prac jednostki autorskie i opiniujące przekazywały uwagi do programu. Jednocześnie odbywały się szkolenia przedstawicieli ministerstw, urzędów centralnych oraz pracowników statystyki publicznej dotyczące zasad budowy i opracowania programu. Prowadzone były również warsztaty szkoleniowe dla autorów lub współautorów badań dotyczące przede wszystkim formułowania opisów badań, zakresów podmiotowych przedmiotowych oraz opisywania zmiennych.

Posiedzenie plenarne w dniu 21 stycznia 2019 r.

Pierwszy punkt posiedzenia poświęcony był nowym badaniom, które zostały uwzględnione w projekcie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020. Przedstawiciel Departamentu Programowania i Koordynacji Badań GUS poinformował o 3 nowych tematach badawczych zgłoszonych do programu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego: Nadmierne zadłużenie, konsumpcja i zamożność; Globalne łańcuchy wartości oraz Przemysł kultury i kreatywne. Dwa pierwsze badania będą prowadzone cyklicznie co 6 lat. Założenia do badania dotyczącego przemysłów kultury i kreatywnych, szczegółowo przedstawił Urząd Statystyczny w Krakowie. Badanie to planowane jest do realizacji w cyklu rocznym, a jego celem jest dostarczenie informacji charakteryzujących funkcjonowanie przemysłów kultury i kreatywnych w Polsce, jako ważnego aspektu ekonomicznego wymiaru działalności przedsiębiorstw niefinansowych.

Wskazano również na 12 badań cyklicznych przewidzianych do realizacji w programie badań na rok 2020 oraz na 4 badania, które nie zostały ujęte w tym programie, z uwagi na ich cykliczność.

W toku dyskusji członkowie Rady zadali szereg szczegółowych pytań odnośnie m.in. zakresu podmiotowego i przedmiotowego tych badań, powiązań z innymi badaniami oraz prezentowanych danych wynikowych.

W kolejnym punkcie posiedzenia Rada Statystyki przyjęła informację o przebiegu prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020.

Posiedzenie plenarne w dniu 18 lutego 2019 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył statystyki dla polityki spójności. Departament Badań Przestrzennych i Środowiska GUS przygotował podsumowanie działań badawczych realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna (POPT) w latach 2013-2015 i 2016-2018, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Projekt Statystyka dla polityki spójności stanowi wynik wieloletniej współpracy GUS z Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju usankcjonowanej listem intencyjnym w sprawie współpracy, podpisanym w 2012 roku. List ten miał na celu pozyskanie wsparcia ze środków POPT dla działań statystyki publicznej dotyczących rozwoju, prowadzenia dodatkowych badań i podejmowania nowych inicjatyw.

Omówiono prace badawcze zrealizowane w poszczególnych latach w ramach projektu, ich efekty, opracowane publikacje oraz przedstawiono dalsze zamierzenia w tym zakresie. Wskazano, że oprócz korzyści uzyskiwanych z prowadzonych badań przez odbiorców ich wyników, istotną wartość dodaną uzyskuje statystyka publiczna. Wymieniono tu m.in.: wprowadzenie nowych badań, poszerzenie i weryfikację już realizowanych badań oraz opracowanie metod szacowania wybranych kategorii na niedostępnych do tej pory poziomach agregacji przestrzennej i tematycznej oraz opracowanie nowych mierników przydatnych do monitorowania procesów rozwojowych.

Pan Tomasz Kot, członek Rady Statystyki reprezentujący Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, podkreślił zaspokojenie wszystkich potrzeb Ministerstwa, jako producenta wielu dokumentów strategicznych i analiz terytorialnych w ramach prowadzonej polityki spójności. Wskazał na pomoc GUS w definiowaniu monitorujących wskaźników produktowych dla obecnej perspektywy finansowej w kontekście uwarunkowań Komisji Europejskiej oraz istotny dla Ministerstwa wymiar ewaluacyjny prowadzonych prac innowacyjnych związanych z pozyskaniem danych objętych tajemnicą statystyczną.

Rada Statystyki pozytywnie oceniła prace realizowane przez GUS na rzecz polityki spójności.

Drugi punkt posiedzenia poświęcony był pracom nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020. Przedstawiciel Departamentu Programowania i Koordynacji Badań GUS, omówił przekazane członkom Rady zestawienie uwag i wniosków do projektu programu zgłoszonych przez użytkowników statystyki, w tym ministerstwa i urzędy centralne oraz stanowiska opracowane przez autorów badań.

Rada Statystyki pozytywnie oceniła przebieg prac nad projektem programu. W dyskusji wskazano na problemy do rozważenia w dalszych pracach nad dokumentem dotyczące m.in.: wykorzystania źródeł administracyjnych Ministerstwa Finansów oraz poszerzenia zakresu podmiotowego sprawozdawczości mikroprzedsiębiorstw.

Posiedzenie plenarne w dniu 18 marca 2019 r.

Na początku posiedzenia członkowie Rady Statystyki zapoznali się z działaniami podejmowanymi przez statystykę publiczną w zakresie otwartości danych. Temat przedstawił Departament Opracowań Statystycznych GUS oraz Pełnomocnik Prezesa GUS ds. otwartości danych. Otwarte dane zdefiniowano jako dane dostępne dla każdego i możliwe do ponownego wykorzystania bez ograniczeń prawnych czy technicznych, przy czym dane te muszą być zapisywane w sposób umożliwiający ich automatyczne przetwarzanie.

Wskazano, że w ostatnich latach wiele podmiotów, w tym organizacje międzynarodowe, zintensyfikowało swoje działania w zakresie udostępniania gromadzonych zbiorów danych. W raportach tych organizacji zawarto m.in. ocenę poziomu otwarcia danych z polskiej administracji oraz zalecenia na temat konieczności przygotowania kompleksowego dokumentu na rzecz otwierania danych w Polsce. Kierunki działania w tym zakresie w Polsce określiła ustawa o dostępie do informacji publicznej oraz kolejne akty prawne i dokumenty programowe. W dalszej części omówiono działania zwiększające poziom otwartości danych w statystyce publicznej, produkty statystyczne udostępniane w wyniku tych działań oraz aktywność GUS na arenie międzynarodowej w omawianym zakresie.

Członkowie Rady pozytywnie ocenili działania GUS w zakresie udostępniania zbiorów danych podkreślając znaczenie ich otwartości dla przedsiębiorców i obywateli.

Drugi punkt posiedzenia poświęcony był pracom nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020. Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS poinformował

o opracowaniu i umieszczeniu na stronie internetowej GUS wstępnego projektu programu oraz o kontynuacji prac związanych z uzgadnianiem ostatecznych zapisów dla poszczególnych badań.

Posiedzenie plenarne w dniu 15 kwietnia 2019 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył rewitalizacji w gminach. Temat przedstawił Urząd Statystyczny we Wrocławiu, który wyjaśnił znaczenie pojęcia „rewitalizacja”, pochodzącego z języka łacińskiego, oznaczającego ożywienie czy przywrócenie do życia. Omawiając na różne definicje rewitalizacji, wskazano na wspólne ich atrybuty stanowiące przede wszystkim reakcję na sytuację kryzysową na danym obszarze. Przedstawiono historię działań rewitalizacyjnych na świecie i w Polsce. W kraju do 2015 r. rewitalizacje były realizowane na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, a następnie na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. W dalszej części prezentacji przedstawiono badania z zakresu rewitalizacji w gminach prowadzone przez statystykę publiczną w latach 2015-2018, współfinansowane ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 przez Unię Europejską. Omówiono zakres badań, metodykę oraz zaprezentowano syntezę wybranych wyników. W celu zachowania ciągłości informacji o procesach rewitalizacji w gminach, planowane jest od 2020 r. rozszerzenie badania 1.02.02 Samorząd terytorialny. Podsumowując prezentację podkreślono, że rewitalizacja stała się jednym z wiodących zagadnień na forum lokalnym, krajowym i europejskim, a wprowadzenie badań z zakresu rewitalizacji umożliwiło opracowanie i przetestowanie jednolitej metodyki pomiaru aktywności gmin w tym zakresie oraz pozyskanie danych od gmin za lata 2015-2017, tj. od wejścia w życie ustawy o rewitalizacji.

W trakcie dyskusji podkreślono rolę Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju w zakresie dofinansowywania działań rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz statystyki publicznej, która tworzy bazę danych niezbędną do monitorowania i oceny efektów rewitalizacji w gminach.

W drugim punkcie posiedzenia Rada Statystyki przyjęła informację o zgodnym z harmonogramem przebiegu prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020.

Posiedzenie plenarne w dniu 13 maja 2019 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył zakończenia I etapu prac nad Systemem Monitorowania Usług Publicznych (SMUP), którego założenia były tematem posiedzenia plenarnego Rady Statystyki w styczniu 2018 r. Temat przedstawił Departament Badań Przestrzennych i Środowiska w GUS oraz kierownik projektu SMUP w GUS.

Celem budowy systemu jest wdrożenie, przetestowanie oraz udostępnienie w domenie gov.pl powszechnego systemu monitorowania świadczenia usług publicznych, który pozwoli na optymalizację procesu świadczenia tych usług. Zaznaczono, że największym publicznym usługodawcą Systemu są jednostki samorządu terytorialnego, które corocznie odpowiadają za wydatkowanie ponad 230 mld złotych (głównie na świadczenie usług publicznych), co stanowi ponad 54% wydatków państwa. Omówiono poszczególne etapy prac, wskazując na zakończenie w kwietniu 2019 r. I etapu i rozpoczęcie realizacji projektu SMUP 2. Podkreślono istotną rolę współpracy międzyresortowej w budowie Systemu oraz poinformowano o planach dotyczących powołania Rady Programowej SMUP.

Pozytywnie oceniając przebieg prac nad SMUP, członkowie Rady Statystyki dyskutowali m.in. nad definicją jego zakresu podmiotowego i przedmiotowego, planowanymi rozwiązaniami oraz zastosowanymi w Systemie wskaźnikami. Podkreślono nadrzędny cel Systemu, jakim jest doskonalenie usług publicznych. W drugim punkcie posiedzenia Rada Statystyki przyjęła informację o przebiegu prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020, przedstawionym przez Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS.

Posiedzenie plenarne w dniu 10 czerwca 2019 r.

Pierwszy punkt obrad dotyczył monitorowania celów zrównoważonego rozwoju. Przedstawiciel Departamentu Opracowań Statystycznych GUS, omówił bieżące działania w zakresie zrównoważonego rozwoju, koncentrujące się na monitorowaniu celów określonych przez Organizację Narodów Zjednoczonych w Agendzie 2030 (określanych powszechnie jako SDGs – Sustainable Development Goals). Zadania Głównego Urzędu Statystycznego w tym obszarze skupiają się na zapewnieniu informacji służących do oceny postępu we wdrażaniu SDGs. Przedstawiono plany i działania statystyki publicznej na poziomie krajowym, takie jak monitorowanie krajowych priorytetów zrównoważonego rozwoju, budowę Krajowej Platformy Raportującej SDG, promocję statystyki i współpracę pozainstytucjonalną oraz aktywność GUS na arenie międzynarodowej.

Rada Statystyki pozytywnie oceniła prace nad systemem wskaźników monitorujących proces zrównoważonego rozwoju, aktywne uczestnictwo przedstawicieli GUS na forum międzynarodowym oraz plany na przyszłość, w tym zakładane opracowanie wskaźników na poziomie regionów.

W drugim punkcie obrad dotyczącym projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020, przedstawiciel Departamentu Programowania i Koordynacji Badań GUS poinformował o opóźnieniu prac nad przedmiotowym dokumentem, spowodowanym wprowadzeniem na etapie jego procedowania dodatkowego obowiązku opiniowania projektów aktów prawnych przez Centrum Analiz Strategicznych przed umieszczeniem ich w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów przez Zespół do spraw Programowania Prac Rządu.

W ostatnim punkcie posiedzenia Rada Statystyki przyjęła informację dotyczącą realizacji Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018.

Posiedzenie plenarne w dniu 8 lipca 2019 r.

Pierwszy punkt obrad dotyczył stanu przygotowań do Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (PSR 2020). Temat przedstawiły Departament Systemów Teleinformatycznych, Geostatystyki i Spisów GUS oraz Departament Rolnictwa GUS.

Członkowie Rady Statystyki zapoznali się z zadaniami Zespołu ds. koordynacji prac przygotowawczych do PSR 2020 i NSP 2021, harmonogramem prac przygotowawczych do spisu, aktualnym stanem prac legislacyjnych nad projektem ustawy spisowej, podstawowymi założeniami ustawy o PSR 2020, zakresem informacyjnym PSR 2020, wykorzystaniem źródeł administracyjnych, organizacją aparatu spisowego, kosztami rachmistrzów spisowych, wykorzystaniem technologii GIS, popularyzacją spisu oraz ryzykami i zagrożeniami dla realizacji PSR 2020. W związku z przedstawionymi zagrożeniami dotyczącymi terminowego przeprowadzenia spisu, wynikającymi z nieuruchomienia z rezerwy celowej środków finansowych na jego przygotowanie, Rada Statystyki postanowiła wystąpić do Prezesa Rady Ministrów z poparciem GUS w tej sprawie.

W drugim punkcie obrad dotyczącym projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020, Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS poinformował o ostatnim etapie prac nad projektem oraz o ustaleniu terminu Konferencji uzgodnieniowej na dzień 11 lipca 2019 r.

Posiedzenie plenarne w dniu 23 września 2019 r.

Posiedzenie poświęcone było tematyce turystyki w badaniach statystycznych GUS. Temat przedstawił Departament Badań Społecznych GUS, Urząd Statystyczny w Rzeszowie oraz przedstawiciel Szkoły Głównej Handlowej, który omówił rachunek satelitarny turystyki.

Przedstawiono znajdujące się w programie badań statystycznych statystyki publicznej tematy z zakresu turystyki. Badania te obejmują bazę noclegową turystyki i jej wykorzystanie, ruch graniczny, działalność wybranych organizacji powiązanych z turystyką, podróże nierezydentów do Polski, ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej, uczestnictwo mieszkańców Polski w podróżach. W związku ze specjalizacją urzędów statystycznych większość badań realizowana jest w US w Rzeszowie. Departament Badań Społecznych GUS odpowiada za badanie bazy noclegowej turystyki oraz zajmuje się przekazywaniem danych do organizacji międzynarodowych.

Omówiono także źródła danych w badaniu bazy noclegowej, tj. podmioty przekazujące dane, formy przekazywania (sprawozdania KT-1, KT-2, ewidencja obiektów), częstotliwość, terminy i miejsce przekazywania danych.

Ponadto zwrócono uwagę na prowadzone we współpracy międzynarodowej, działania modernizacyjne i innowacyjne związane ze statystyką turystyki. Dotyczyły one przede wszystkim łączenia różnych źródeł danych dotyczących statystyki turystyki oraz wykorzystania w tej dziedzinie Big Data. W dalszej części posiedzenia scharakteryzowano badania transgraniczne obejmujące spójny system badań z zakresu podróży (badanie na granicy UE i badanie uczestnictwa mieszkańców Polski w podróżach) oraz monitoring zjawisk społeczno-gospodarczych.

Przedstawiając w ostatnim punkcie obrad rachunek satelitarny turystyki podkreślono, że jego celem jest wiarygodny, kompatybilny z systemem rachunków narodowych i porównywalny w skali międzynarodowej, pomiar efektów ekonomicznych turystyki.

Posiedzenie plenarne w dniu 21 października 2019 r.

Pierwszy punkt obrad dotyczył przebiegu prac nad przygotowaniem do Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2021 r. (NSP 2021). Przedstawiciel Departamentu Systemów Teleinformatycznych, Geostatystyki i Spisów GUS wymienił podstawy prawne przeprowadzenia NSP 2021, w tym spisów próbnych, wskazał na osoby objęte i nieobjęte obowiązkiem spisowym oraz omówił metody realizacji spisu. Poinformowano, że w celu przygotowania i przeprowadzenia PSR w 2020 r. i NSP w 2021 oraz opracowania wyników końcowych spisów, utworzono w GUS Centralne Biuro Spisowe (CBS), nad którym nadzór sprawuje Prezes GUS – jako Generalny Komisarz Spisowy. Następnie przedstawiono zasady organizacji I-go spisu

próbego prowadzonego od 1 do 31 października br. na terenie wybranych dwóch gmin wiejskich: Czerwińsk nad Wisłą w województwie mazowieckim i Sierakowice w województwie pomorskim.

Prezes GUS podkreślił, że pomyślne przeprowadzenie NSP 2021 w dużej mierze zależy od uzyskania właściwej komunikacji ze społeczeństwem.

W drugim punkcie posiedzenia przedstawiciel Departamentu Handlu i Usług GUS omówił potrzeby informacyjne użytkowników danych z zakresu statystyki cen konsumpcyjnych. Zaprezentowano statystykę cen konsumpcyjnych prowadzoną w GUS na potrzeby krajowe i Unii Europejskiej. Wskazano na nowe potrzeby badawcze w tej dziedzinie dotyczące m.in. rozwoju metodologii oraz na działania mające na celu zwiększenie zaufania społeczeństwa do prezentowanych wskaźników.

W ostatnim punkcie posiedzenia Rada Statystyki przyjęła harmonogram i organizację prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021.

Posiedzenie plenarne w dniu 18 listopada 2019 r.

Pierwszy punkt obrad dotyczył stanu obecnego i przewidywanych zmian w statystyce rynku pracy. Temat przedstawił Departamentu Rynku Pracy GUS.

Zaprezentowano zakres przedmiotowy i podmiotowy oraz sposób organizacji statystyki rynku pracy w Polsce, wskazano na znaczenie wiedzy o rynku pracy oraz omówiono badania statystyczne, prowadzone na podstawie ustawy o statystyce publicznej wskazując, że zasadniczy trzon badań w tym obszarze mieści się w dwóch działach programu badań statystycznych statystyki publicznej: Rynek pracy oraz Wynagrodzenie, koszty pracy i świadczenia społeczne. Następnie przedstawiono informację dotyczącą wybranych inicjatyw krajowych oraz na forum międzynarodowym, mających wpływ na przyszłe badania rynku pracy GUS, takie jak m.in.: dodanie nowych zmiennych w prowadzonych badaniach, podjęcie nowych badań, prace nad wykorzystaniem administracyjnych źródeł danych oraz działania związane z usprawnieniem funkcjonującego Europejskiego Systemu Statystycznego. Podano przykłady zmian w obszarach innych niż rynek pracy, ale związanych z konsekwencjami dla statystyki rynku pracy.

W drugim punkcie obrad Rada Statystyki pozytywnie oceniła przebieg prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021 przedstawiony przez Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS.

Posiedzenie plenarne w dniu 16 grudnia 2019 r.

W pierwszej części posiedzenia, członkowie Rady zapoznali się z metodyką liczenia produktu krajowego brutto w kontekście zmieniającego się otoczenia gospodarczego i związanymi z tym wyzwaniem dla statystyki rachunków narodowych. Temat zaprezentował Departament Rachunków Narodowych GUS. Omówiono standardy metodologiczne w rachunkach narodowych, zakres danych opracowywanych w departamencie oraz zagadnienia związane z rewizją rachunków narodowych i konieczne zmiany w rachunkach narodowych.

W kolejnym punkcie obrad Rada Statystyki pozytywnie oceniła przebieg prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021.

Posiedzenie plenarne w dniu 20 stycznia 2020 r.

Pierwszy punkt posiedzenia poświęcony był nowym badaniom planowanym do realizacji w Programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021, jakimi są: badanie zapotrzebowania na rynku pracy na pracowników według zawodów prowadzone w US w Bydgoszczy i Rachunek Satelitarny Kultury realizowany w US w Krakowie. Przedstawiciel Departamentu Programowania i Koordynacji Badań GUS omówił wymienione tematy, a szczegółowo zaprezentowali je i ustosunkowali się do pytań i uwag przedstawiciele z Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy oraz Urzędu Statystycznego w Krakowie.

W następnym punkcie obrad Rada Statystyki pozytywnie oceniła przebieg prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021 przedstawiony przez Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS. Dodatkowo omówiono „Zestawienie stanowisk do uwag zgłoszonych przez autorów badań i użytkowników statystyki do projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021”.

Posiedzenie plenarne w dniu 17 lutego 2020 r.

Pierwszy punkt posiedzenia poświęcony był wykorzystaniu obserwacji satelitarnych w statystyce. Temat przedstawił zastępca dyrektora Departamentu Rolnictwa w GUS, który omówił zastosowanie teledetekcji satelitarnej zajmującej się pozyskiwaniem, przetwarzaniem, interpretacją i wykorzystywaniem zdjęć satelitarnych w zakresie rolnictwa. Przedstawiono realizowane programy satelitarne, krajowych i zagranicznych współpracowników GUS, w omawianym obszarze, podano przykłady wykorzystania zdjęć satelitarnych jako elementu wspierania statystyki rolnictwa oraz wymieniono głównych odbiorców wyników projektów.

W drugim punkcie posiedzenia Rada Statystyki pozytywnie oceniła przebieg prac nad projektem programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021.

W ostatnim punkcie dotyczącym spraw bieżących, członkowie Rady Pani dr Grażyna Ożarek zwróciła się z prośbą o przedstawienie przez GUS metody obliczania ubóstwa. Uzgodniono, że Rada Statystyki otrzyma informację w tym zakresie na kolejnym posiedzeniu plenarnym.

Posiedzenie plenarne w dniu 4 maja 2020 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył statystyki miast i obszarów metropolitalnych. Temat przedstawił Departament Badań Przestrzennych i Środowiska GUS. Zaprezentowano definicję miast i obszarów wiejskich, wskazano na miasta, jako obszary strategicznej interwencji na świecie, w Europie i w Polsce, omówiono bieżące prace polskiej statystyki publicznej oraz kierunki na przyszłość. Podsumowując temat podkreślono rolę GUS w dostarczaniu danych umożliwiających diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w obszarze miast oraz w zakresie identyfikacji nowych technologii i wykorzystania ich do badania pojawiających się zjawisk.

W drugim punkcie posiedzenia Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS przedstawił przebieg prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021.

Prezes GUS poinformował członków Rady o trudnościach w prowadzeniu badań statystycznych w czasie pandemii i wymienił działania mające na celu ograniczenie zakłóceń w pozyskiwaniu dotychczasowych danych jak i rozszerzenie informacji o nowe zjawiska, jakie pojawiły się w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego. Podkreślił, że podejmowane obecnie przez GUS działania pozwolą na przetestowanie rozwiązań w badaniach statystycznych prowadzonych w przyszłości w trudnych warunkach.

Posiedzenie plenarne w dniu 25 maja 2020 r.

W pierwszym punkcie posiedzenia Dyrektor Centralnego Biura Spisowego w GUS przedstawił raport nt. realizacji II spisu próbnego przed Narodowym Spisem Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021.

We wstępie raportu znalazło się przypomnienie o podstawach prawnych spisu powszechnego w 2021 r. i wynikającego z nich obowiązku udzielania odpowiedzi oraz informacja o zakresie przedmiotowym spisu. Dalsza część dotyczyła organizacji i przebiegu I spisu próbnego oraz wnioski i rekomendacje do II spisu próbnego. Główna część raportu zawierała informacje o terminie i zakresie II spisu próbnego, jego celach i organizacji, w tym o działaniach promocyjnych, o odsetku spisanych osób i przebiegu spisu w okresie pandemii COVID19 oraz wnioski i rekomendacje do NSP w 2021 r.

Drugi punkt obrad dotyczył badań statystycznych ubóstwa w Polsce. Przedstawiciel Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych przedstawił kategorie minimum egzystencji oraz minimum socjalnego, a przedstawiciel Departamentu Badań Społecznych GUS, omówił wyniki badań ubóstwa prowadzonych w GUS.

W trzecim punkcie posiedzenia Rada Statystyki zapoznała się z informacją o przebiegu prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021, którą przedstawił Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS.

Posiedzenie plenarne w dniu 15 czerwca 2020 r.

W pierwszym punkcie obrad członkowie Rady Statystyki zapoznali się ze stanem obecnym i kierunkami rozwoju badań statystycznych edukacji. We wprowadzeniu do tematu, dyrektor Urzędu Statystycznego w Gdańsku omówił obszar badań oświatowych, podkreślił, że charakteryzuje się on największym wykorzystaniem źródeł administracyjnych spośród innych dziedzin badawczych, wskazał na dobrą współpracę z Ministerstwem Edukacji Narodowej i Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz zarysował główne kierunki rozwoju badań w tym temacie.

Dodatkowo zaprezentowano zakres przedmiotowy i podmiotowy badań oświatowych, źródła danych, przetwarzanie zbiorów, udostępnianie wyników badań, w tym w międzynarodowych bazach danych i publikacjach. Omówiono również zmiany w systemach edukacyjnych, jakie miały miejsce w ostatnich latach i wynikające z tego konsekwencje dla badań statystycznych oraz przedstawiono szczegółowo plany dotyczące przyszłości statystyki edukacji.

W drugim punkcie obrad dotyczącym przebiegu prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021, przedstawiciel Departamentu Programowania i Koordynacji Badań GUS, poinformował o opóźnieniu prac nad przedmiotowym dokumentem, spowodowanym wydłużeniem się okresu legislacyjnego związanego z umieszczeniem projektu w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów.

Posiedzenie plenarne w dniu 6 lipca 2020 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył źródeł danych dla Systemu Monitorowania Usług Publicznych (SMUP). Przedstawiciel Departamentu Badań Przestrzennych i Środowiska GUS, przedstawił zaproszonych na posiedzenie przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w tym kierownika projektu SMUP oraz przedstawicieli partnerów ze strony samorządowej, w tym koordynatora projektu SMUP ze

strony Związku Miast Polskich. Tematykę zasilania SMUP i źródeł danych dla Systemu zaprezentował kierownik projektu SMUP ze strony GUS.

Drugi punkt obrad dotyczył projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021. Dyrektor Departamentu Programowania i Koordynacji Badań GUS, poinformowała o odbytej 29 czerwca br. międzyresortowej konferencji uzgodnieniowej, po której opracowana została ostateczna wersja projektu programu przekazanego następnie Radzie Statystyki.

Rada Statystyki przyjęła przez głosowanie jednogłośnie uchwałę w sprawie projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021, w której rekomendowała dokument Radzie Ministrów. Jednocześnie Rada Statystyki przyjęła przez głosowanie jednogłośnie projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedmiotowego programu.

W kolejnym punkcie obrad, na podstawie informacji przedstawionej przez GUS, Rada Statystyki pozytywnie oceniła realizację Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019.

Posiedzenie plenarne w dniu 31 sierpnia 2020 r.

Członkowie Rady Statystyki zapoznali się ze statystycznym ujęciem form pracy i bezrobocia w świetle badań GUS, które zaprezentował Departament Rynku Pracy GUS.

Omówiono system gromadzenia danych o formach pracy obejmujący głównie: badanie aktywności ekonomicznej ludności, realizowane poprzez gospodarstwa domowe (BAEL) oraz dotychczas systematycznie badania modułowe związane z sytuacją osób na rynku pracy, badanie pracujących w gospodarce narodowej, spisy powszechne (NSP i PSR wraz z badaniem struktury gospodarstw rolnych) oraz dodatkowe opracowania wykorzystujące przede wszystkim administracyjne źródła danych. Scharakteryzowano następnie statystyczne ujęcie form bezrobocia obejmujące gromadzenie danych poprzez: badanie aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), spisy powszechne NSP oraz badanie bezrobocia rejestrowanego, bazujące na sprawozdawczości powiatowych urzędów pracy.

Na koniec przedstawiono inicjatywy GUS prowadzone na forum międzynarodowym oraz realizowane prace rozwojowe.

Posiedzenie plenarne w dniu 21 września 2020 r.

W pierwszym punkcie posiedzenia członkowie Rady Statystyki zapoznali się ze zmianami w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności od 2021 r. wynikającymi z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2019/1700, które zaprezentowały Departament Rynku Pracy GUS. Celem BAEL jest bieżąca ocena stopnia wykorzystania zasobów pracy, w tym charakterystyka poszczególnych grup ludności wyróżnionych ze względu na ich status na rynku pracy: pracujący, bezrobotni, bierni zawodowo, z uwzględnieniem cech demograficzno-społecznych i zawodowych. BAEL prowadzony jest w Polsce od maja 1992 r. Badanie wówczas było prowadzone w związku ze zmianami systemowymi, jakie dokonywały się w naszym kraju i była to odpowiedź na uzupełnienie luki informacyjnej dotyczącej nowych zjawisk na rynku pracy, takich jak m.in. bezrobocie jawne. BAEL jest badaniem reprezentacyjnym prowadzonym przez gospodarstwa domowe, a wielkość reprezentacji pozwala na prezentowanie danych dla kraju oraz wybranych informacji na poziomie województw. BAEL jest badaniem stałym, ciągłym, prowadzonym z kwartalną częstotliwością opracowywania wyników. Następnie omówiono modernizację statystyki społecznej i rewizję europejskiego badania siły roboczej. W związku ze zmieniającą się sytuacją na rynku pracy i pojawieniem się nowych zjawisk, kraje członkowskie, w tym Polska, zaczęły zwracać uwagę na potrzebę wprowadzenia zmian w europejskim badaniu siły roboczej. Zaznaczono, że wprowadzone zmiany zwiększać będą znacznie spójność danych i ich przyszłą porównywalność pomiędzy krajami, natomiast istnieje prawdopodobieństwo zachwiania/przerwania dotychczasowych szeregów czasowych w poszczególnych krajach. Kraj, w którym zmiany w wynikach BAEL będą istotne, zobowiązany jest do oceny wpływu zmiany metodologii na wartości kluczowych wskaźników i agregatów oraz w przypadku stwierdzenia istotności zmiany – do dokonania w 2021 r. przeliczenia danych wstecz dla kluczowych agregatów dla lat 2009-2020. W celu oceny wpływu wdrażanych zmian na wyniki BAEL w GUS, przygotowano zostało badanie pilotażowe. Drugi punkt obrad poświęcony był wykorzystaniu Big Data w statystyce publicznej. Temat przedstawił Departamentu Badań Przestrzennych i Środowiska GUS. Omówiono horyzontalne działania statystyki publicznej w zakresie wykorzystania źródeł danych Big Data i zaawansowanych technik przetwarzania na potrzeby badań statystycznych. Podkreślono, że w cały proces rozwoju Big Data w statystyce publicznej zaangażowane są departamenty GUS, urzędy statystyczne, w których powołane zostały ośrodki inżynierii danych realizujące badania przy wykorzystaniu źródeł Big Data. Jako źródła danych w statystyce publicznej wymieniono: webscraping – czyli technikę za pomocą której program komputerowy wydobywa dane z sieci ze strony internetowej, scanery – czyli dane pochodzące z informacji zbieranych przez różne urządzenia jak np. kody produktów, telefony komórkowe, tj. zapis danych produkowanych przez urządzenia telefoniczne lub inne narzędzia telekomunikacyjne, social media, zdjęcia satelitarne i lotnicze,

inteligentne czujniki, karty kredytowe, czujniki drogowe, systemy identyfikacji statków, administracyjne bazy danych. Big Data w badaniach statystycznych może stanowić źródło wiedzy potrzebnej do imputacji brakujących danych, weryfikacji operatu losowania czy korygowania struktury próby.

Posiedzenie plenarne w dniu 19 października 2020 r.

Członkowie Rady Statystyki zapoznali się z badaniami statystycznymi zdrowia i ochrony zdrowia. Temat przedstawił Departament Badań Społecznych GUS oraz Urząd Statystyczny w Krakowie. Prelegenci omówili aspekty zdrowia i opieki zdrowotnej, podstawy prawne i organizację badań oraz źródła danych, w tym administracyjne, prezentację i upowszechnianie informacji, współpracę krajową i międzynarodową, nowe rozwiązania w statystyce zdrowia i ochrony zdrowia oraz planowane działania na przyszłość.

W drugim punkcie posiedzenia dyrektor Departamentu Programowania i Koordynacji Badań GUS przedstawiła podstawowe informacje i harmonogram prac dot. przygotowania projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022.

Posiedzenie plenarne w dniu 16 listopada 2020 r.

W pierwszej części obrad, członkowie Rady Statystyki zapoznali się z informacją o badaniu rodzin według typów. Temat przedstawiła dyrektor Departamentu Badań. Omówiono typy rodzin w badaniach statystycznych, potencjalne administracyjne źródła danych o liczbie i strukturze rodzin w procesie parentyzacji, podstawowe założenia parentyzacji, metodologię i wstępne wyniki badania oraz dalsze prace rozwojowe w tym zakresie.

W drugim punkcie posiedzenia Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS przedstawił przebieg prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022.

Posiedzenie plenarne w dniu 14 grudnia 2020 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył Badania nieruchomości komercyjnych – wskaźników cen i wielkości sprzedaży oraz wskaźników cen najmu. Temat przedstawił Departament Handlu i Usług GUS. Zaprezentowano stan prac realizowanych przez Główny Urząd Statystyczny w obszarze statystyki rynku nieruchomości komercyjnych.

W drugiej części posiedzenia Rada zapoznała się z przebiegiem prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022.

Posiedzenie plenarne w dniu 25 stycznia 2021 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył wykorzystania administracyjnych źródeł danych w statystyce rynku pracy i został omówiony przez przedstawicieli Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy. Przedstawiono podstawowe informacje dotyczące statystyki rynku pracy, wykorzystania administracyjnych źródeł danych w badaniu, pracujących oraz wynagrodzeń.

W drugim punkcie posiedzenia dyrektor Departamentu Programowania i Koordynacji Badań GUS przedstawiła przebieg prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022.

Posiedzenie plenarne w dniu 22 lutego 2021 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył wyzwań statystyki religii w Polsce, w kontekście współpracy pomiędzy Instytutem Statystyki Kościoła Katolickiego i Głównym Urzędem Statystycznym. Temat przedstawił dyrektor Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego oraz dyrektor Urzędu Statystycznego w Rzeszowie.

Omówiono zagadnienie statystyki publicznej wobec religijnego aspektu życia społecznego, w tym w zakresie ruchu pielgrzymkowego w Polsce, w kontekście współpracy z Instytutem Statystyki Kościoła Katolickiego.

W drugim punkcie posiedzenia członkowie Rady zapoznali się z przebiegiem prac w GUS nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022.

Posiedzenie plenarne w dniu 22 marca 2021 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył nawiązania współpracy pomiędzy GUS i Centrum Badania Opinii Społecznej w związku z projektem podpisania listu intencyjnego w tej sprawie. Prezes GUS i dyrektor CBOS przekazali informację na temat planowanych pól współpracy oraz poinformowali o utworzeniu komisji, której zadaniem będzie doprecyzowanie warunków kooperacji GUS i CBOS.

Następnie Rada Statystyki wysłuchała informacji Prezesa GUS na temat realizacji PSR 2020 i stanu prac przygotowawczych do NSP 2021.

Prezes GUS wraz z członkami Centralnego Biura Spisowego udzielił wyjaśnień na zadawane przez członków Rady pytania dotyczące realizowanych spisów powszechnych.

W trzecim punkcie spotkania dyrektor Departamentu Programowania i Koordynacji Badań GUS przedstawiła informacje dotyczące przebiegu prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022.

Posiedzenie plenarne w dniu 19 kwietnia 2021 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył budowy zintegrowanego systemu statystyki cen detalicznych realizowanego w ramach projektu INSTACENY. Temat przedstawił Departament Handlu i Usług GUS. Projekt realizowany jest w ramach konsorcjum naukowego „Nauka i statystyka” wspólnie ze Szkołą Główną Handlową oraz Instytutem Podstaw Informatyki Polskiej Akademii Nauk. Celami głównymi projektu są: unowocześnienie procesu pomiaru zmian cen detalicznych z wykorzystaniem nowych źródeł danych, praktyczne wdrożenie nowej metodyki obliczania inflacji przez Główny Urząd Statystyczny. Prace w szczególności koncentrują się na: zwiększeniu liczby i zróżnicowaniu źródeł danych, integracji heterogenicznych zbiorów danych, zmodernizowaniu systemu informatycznego, wdrożeniu nowych formuł obliczania wskaźników cen na najniższym szczeblu agregacji.

W drugim punkcie spotkania Rada zapoznała się z najnowszymi informacjami dotyczącymi przebiegu prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022.

W ramach informacji bieżących, na prośbę członków Rady, Prezes GUS/Generalny Komisarz Spisowy oraz dyrektor Centralnego Biura Spisowego przekazali najnowsze informacje dotyczące przebiegu Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

Posiedzenie plenarne w dniu 17 maja 2021 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył omówienia badania eksperymentalnego, finansowanego z programu POPT, „Stratyfikacja dochodowa mieszkańców miast”. Temat przedstawili przedstawiciele Urzędu Statystycznego w Poznaniu. Celem realizacji badania było uzyskanie informacji na temat stratyfikacji dochodowej mieszkańców miast w Polsce na podstawie danych pochodzących ze źródeł administracyjnych oraz analiza wewnątrzmijskich rozkładów przestrzennych wybranych charakterystyk poziomu i zróżnicowania dochodów mieszkańców miast wojewódzkich.

W drugim punkcie spotkania Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS przedstawił aktualne informacje dotyczące przebiegu prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022.

Posiedzenie plenarne w dniu 14 czerwca 2021 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył omówienia nowego badania w projekcie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022 – Dojazdy uczniów do szkół. Temat zaprezentował przedstawiciele Urzędu Statystycznego w Poznaniu. Celem omówionego badania jest dostarczenie informacji na temat skali i kierunków przepływów uczniów do szkół zlokalizowanych w miastach wojewódzkich z innych gmin w kraju.

W dalszej części spotkania dyrektor Departamentu Programowania i Koordynacji Badań GUS omówiła szczegółowo realizację Programu badań statystycznych statystyki publicznej za rok 2020, a następnie przedstawiła projekt Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022.

Przedstawiciele Rady Statystyki zapoznali się projektem rozporządzenia w sprawie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022, jego uzasadnieniem, raportem z konsultacji publicznych i opiniowaniem projektu oraz z informacją o planowanych kosztach Pbssp 2022.

Rada zdecydowała, że uchwała Rady w sprawie akceptacji projektu rozporządzenia Rady Ministrów zostanie poddana głosowaniu w trybie obiegowym.

Posiedzenie plenarne w dniu 5 lipca 2021 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył kwestii prezentacji badania dostępności budynków publicznych dla osób starszych oraz z niepełnosprawnościami, w ramach rządowego programu Dostępność Plus. Jako pierwszy głos zabrał zastępca dyrektora w Departamencie Europejskiego Funduszu Społecznego z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami wprowadziła obowiązek raportowania stanu zapewniania dostępności przez każdy podmiot publiczny. Aby ujednoczyć i ułatwić proces zbierania danych, ministerstwo (MFIPR) podjęło współpracę z GUS w celu wykorzystania do procesu raportowania portalu sprawozdawczego statystyki publicznej (PS GUS).

Szczegółowy opis metodyki i wyników pierwszego badania z tego zakresu, przedstawił dyrektor Urzędu Statystycznego w Lublinie. Celem programu jest poprawa warunków życia i funkcjonowania obywateli ze szczególnymi potrzebami, którzy są narażeni na marginalizację lub dyskryminację m.in. ze względu na niepełnosprawność lub obniżony poziom sprawności z powodu wieku czy choroby.

W drugim punkcie spotkania dyrektor Departamentu Rynku Pracy GUS, zaprezentowała informacje na temat aktualnie stosowanego modelu monitorowania sytuacji osób młodych na rynku pracy. Przedstawiciel Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy, dodatkowo omówił możliwości wykorzystania administracyjnych źródeł danych (AZD) w badaniach z tego zakresu, w kontekście dostarczania bardziej szczegółowych danych według wieku.

Posiedzenie plenarne w dniu 20 września 2021 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył monitorowania celów zrównoważonego rozwoju w Polsce. Temat ten przedstawił Departament Opracowań Statystycznych. Omówiono wpływ pandemii COVID-19 na postrzeganie celów Agendy 2030 oraz zmiany jakie zaszły w ciągu ostatnich 6 lat od przyjęcia przez ONZ Agendy 2030 na rzecz Zrównoważonego Rozwoju i Celów Zrównoważonego Rozwoju (Sustainable Development Goals – SDGs). Wskazano również na efekty tych działań i rosnącą rolę polskiej statystyki publicznej na arenie międzynarodowej i krajowej. Odniesiono się również do bieżących zadań statystyki w dziedzinie monitorowania celów zrównoważonego rozwoju (platforma sgd.gov.pl), jak również wskazano kierunki rozwoju systemu monitorowania SDG's w ramach polskiej statystyki publicznej.

W drugim punkcie spotkania kierownik Ośrodka Statystyki Edukacji i Kapitału Ludzkiego w Urzędzie Statystycznym w Gdańsku zaprezentował temat „Rejestry administracyjne w systemie edukacji i ich wykorzystanie w statystyce publicznej”. Omówiono System Informacji Oświatowej (SIO) oraz Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (POL-on) opisując ich wady i zalety oraz znaczenie w badaniach statystyki edukacji. Odniesiono się także do innych źródeł administracyjnych z których statystyka pozyskuje dane dotyczące edukacji. Na koniec wystąpienia zasygnalizowano kierunki dalszych prac, w szczególności wskazując na rolę danych z zakresu edukacji w budowie System Monitorowania Usług Publicznych (SMUP).

Na koniec spotkania wysłuchano krótkiej informacji na temat stanu prac na projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na 2023 r.

Posiedzenie plenarne w dniu 18 października 2021 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył zagadnienia Mediany wynagrodzeń z administracyjnych źródeł danych. Temat ten przedstawił Urząd Statystyczny w Bydgoszczy. Omówione zostały bieżące źródła danych dla badań statystyki wynagrodzeń oraz wynik prac eksperymentalnych nad danymi uzyskanymi z administracyjnych źródeł danych (dane ZUS, KRUS i Ministerstwa Finansów). Nowe podejście do obliczania wynagrodzeń na bazie danych administracyjnych umożliwia stosowanie miar pozycyjnych takich jak np. mediana wynagrodzeń, jednocześnie jednak stawia przed statystyką publiczną nowe wyzwania. W uzupełnieniu informacji na temat nowego podejścia GUS do tematyki wynagrodzeń, dyrektor Departamentu Studiów Makroekonomicznych i Finansów GUS przedstawił informację na temat „Estymacji dominanty na podstawie danych o wynagrodzeniach”.

W drugim punkcie spotkania, Departament Rynku Pracy GUS zaprezentował temat „Badania zmian w strukturze zawodowej”. Przedstawiono możliwości wykorzystywania danych opracowanych przez GUS dla potrzeb prowadzenia analiz rynku pracy. Omówiono nowe badania statystyki publicznej oraz odniesiono się do danych pozyskiwanych ze źródeł administracyjnych, podkreślając ich przyszłościowe znaczenie dla rozwoju bardziej kompletnych statystyk z zakresu rynku pracy. Zaprezentowano także przykład wykorzystania wyników z badań aktywności ekonomicznej ludności do przeprowadzenia analizy zmian w strukturze zawodowej pracujących w okresie 9 lat – koncentrując się na 2010, 2015 i 2019 r.

Ostatni punkt posiedzenia dotyczył projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023 (harmonogram oraz założenia). Informację na temat stanu prac, kluczowych dat i planowanych działań przedstawił Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS.

Rada Statystyki w głosowaniu zarządzonym przez Przewodniczącego omówiła i przyjęła dwa dokumenty przygotowane przez GUS: Harmonogram prac do przygotowania projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023 oraz Podstawowe informacje dotyczące przygotowania projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023.

Posiedzenie plenarne w dniu 22 listopada 2021 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył wykorzystania źródeł Big Data w statystyce transportu drogowego i morskiego. Temat przedstawił przedstawiciel Urzędu Statystycznego w Szczecinie. Odnieśli się oni do wykorzystania danych z Systemu Automatycznej Identyfikacji Statków (AIS) do badań aktywności floty rybackiej oraz przewozów w transporcie morskim. Kolejnym źródłem Big Data omówionym na spotkaniu były dane pozyskiwane z systemów viaTOLL i eTOLL (elektroniczny system poboru opłat za przejazd drogami krajowymi) na bazie których można generować dane wynikowe dotyczące transportu drogowego w Polsce. Połączenie danych z systemu AIS oraz viaTOLL i eTOLL z danymi z rejestrów administracyjnych

daje możliwość dostępu do nowych obszarów badawczych. Ich najważniejszą zaletą jest to, iż występują w potokach zawierających miliony obserwacji dziennie, które spływają do Urzędu i są przetwarzane na bieżąco. W dosyć krótkim okresie czasu statystyka publiczna nauczyła się je przetwarzać na tyle, by już w przyszłym roku zacząć regularnie generować pierwsze statystyki – być może jeszcze wycinkowe, ale mające olbrzymi potencjał rozwoju.

Kolejnym poruszonym na posiedzeniu Rady Statystyki tematem było podsumowanie realizacji Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Temat omówił Dyrektor Centralnego Biura Spisowego. Przedstawił on informację na temat przebiegu NSP 2021 koncentrując się na rozwiązaniach metodologicznych i organizacyjnych, w tym wymuszonych przez pandemię COVID-19. Przekazał również Radzie Statystyki, że poziom realizacji spisu osiągnął poziom ponad 95% spisanych mieszkań, z czego około 52 % osób spisało się poprzez samospis internetowy. Na koniec poinformował o trwającym badaniu kontrolnym do spisu oraz o planowanej do publikacji już w styczniu 2022 r. pierwszej informacji o wynikach NSP 2021.

Trzeci punkt spotkania dotyczył projektu nowego badania pt. „Media/Badanie konsumpcji programów koncesjonowanych”. Temat został zgłoszony i omówiony przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji oraz Krajowy Instytut Mediów. Przedstawiciele tych organizacji przedstawili Radzie Statystyki projekt włączenia nowego badania do programu badań statystycznych statystyki publicznej. W wyniku dyskusji poproszono przedstawicieli KRRiT oraz KIR o dodatkową dokumentację w tym zakresie.

Ostatnim tematem podjętym na posiedzeniu Rady była informacja o postępie prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023. Prace w tym zakresie przebiegają zgodnie z planem.

Posiedzenie plenarne w dniu 20 grudnia 2021 r.

W pierwszym punkcie posiedzenia przedstawiono zmiany, które Główny Urząd Statystyczny wprowadził w 2021 roku w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w związku z wdrożeniem w europejskim badaniu siły roboczej regulacji ramowej dla statystyki społecznej. Temat omówiły przedstawicielki Departamentu Rynku Pracy, które przedstawiły materiał przygotowany we współpracy z ośrodkiem statystyki matematycznej Urzędu Statystycznego w Łodzi. Zmiany w badaniu BAEL dotyczą zakresu podmiotowego badania, definicji, zakresu zmiennych oraz częstotliwości ich zbierania, budowy kwestionariusza, organizacji badań modułowych oraz skrócenia terminów transmisji danych do Eurostatu co powoduje przyspieszenie publikacji wyników na poziomie międzynarodowym. Najbardziej istotną zmianą jest zmiana definicji pojęcia osoby pracującej. Wszystkie te zmiany w bardzo dużym stopniu wpłynęły na kształt badania BAEL, a przede wszystkim na narzędzia do zbierania danych, co spowodowało konieczność zaprojektowania zupełnie od nowa kartoteki gospodarstw domowych. Wprowadzone zmiany mają wpływ na porównywalność szeregów czasowych w badaniu BAEL. Obecnie w GUS trwają prace nad przeliczeniem danych historycznych do postaci odpowiadającej zrewidowanym definicjom.

Kolejny punkt, który został poruszony na posiedzeniu Rady, dotyczył wznowienia dyskusji nad projektem nowego badania pt. „Media/Badanie konsumpcji programów koncesjonowanych”. Temat został zgłoszony i omówiony przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji oraz Krajowy Instytut Mediów. Przedstawiciele tych instytucji omówili i zaprezentowali Radzie Statystyki dodatkowe wyjaśnienia oraz dokumenty, w celu uzyskania poparcia dla włączenia badania do programu badań statystycznych statystyki publicznej.

W wyniku głosowania członków Rady Statystyki została wydana pozytywna rekomendacja dla badania KRRiT.

W ostatnim punkcie posiedzenia Rada Statystyki przyjęła informację o postępie prac nad projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023, którą przygotował Departament Programowania i Koordynacji Badań GUS.

Posiedzenie plenarne w dniu 24 stycznia 2022 r.

W pierwszym punkcie posiedzenia zaprezentowano propozycje zmian do ustawy o statystyce publicznej w zakresie standardów klasyfikacyjnych Polskiej Klasyfikacji Działalności oraz rejestrów REGON i TERYT. Zmiany te wynikają z potrzeb sygnalizowanych przez użytkowników oraz z konieczności przeniesienia pewnych regulacji funkcjonujących na poziomie rozporządzeń Rady Ministrów na poziom ustawy. Kolejny obszar procedowanych zmian dotyczy nieodpłatnego udostępniania danych dla celów naukowych. Dodatkowo GUS zamierza wprowadzić zmianę zakresu udostępnianych danych w przypadku podmiotów, które nie podjęły zgłoszonej działalności – taki podmiot nie będzie prezentowany w danych. Ograniczony zostanie także zakres udostępnianych danych tylko do numeru REGON w przypadku podmiotów, które już dawno zakończyły swoją działalność. Dodano również obowiązek współdziałania organów prowadzących inne urzędowe rejestry i ewidencje z Prezesem GUS oraz wskazano zakres i metody udostępniania danych z rejestrów w usłudze sieciowej (API). Dodatkowo na 2025 r. zaplanowano międzynarodową nowelizację

standardów klasyfikacji. Przewiduje się, że będzie obowiązywał okres przejściowy dla równoległego stosowania nowej i obecnie obowiązującej klasyfikacji PKD. Temat ten przedstawił Departament Standardów i Rejestrów GUS.

W kolejnym punkcie posiedzenia członkowie Rady Statystyki zapoznali się z informacją o postępach prac w ramach przygotowania Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023. Omówiono również przygotowane na spotkanie „Zestawienie stanowisk do uwag zgłoszonych do projektu wstępnego Programu badań statystycznych statystyki na rok 2023”. Rada Statystyki poparła również propozycję zmiany nazwy bloku badań w programie badań zgłoszoną przez Departament Handlu i Usług GUS z „Mieszkania, infrastruktura komunalna” na „Nieruchomości, gospodarka mieszkaniowa i infrastruktura komunalna”, ze względu na fakt, iż nowa nazwa lepiej odzwierciedla pełny zakres badań statystycznych ujętych w tym zakresie.

Posiedzenie plenarne w dniu 21 lutego 2022 r.

Pierwszy punkt posiedzenia dotyczył informacji na temat przebiegu realizacji Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Ze względu na wagę przedsięwzięcia, temat omówił Prezes GUS. Przedstawił on najważniejsze informacje na temat organizacji i przebiegu NSP 2021. W swoim wystąpieniu odniósł się również do pierwszych wyników spisu, zaznaczając, iż pełniejsze dane będą prezentowane przez GUS systematycznie, zgodnie z harmonogramem ich publikacji oraz postępowaniem przetwarzania i integracji źródeł danych pozyskanych w spisie. Nominalne koszty Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2021 roku opiewały na kwotę około 386 mln zł co jest spadkiem w stosunku do poprzednich spisów (2011 - 395 mln zł, 2002 - 496 mln zł). Bezpośrednio w aparat spisowy zaangażowanych było około 30 tys. osób. GUS zatrudnił 16 tys. rachmistrzów spisowych a wśród nich były osoby posługujące się Polskim Językiem Migowym (działania związane z wyjściem naprzeciw potrzebom osób ze szczególnymi potrzebami były jednym z priorytetów spisu). Pan Prezes omówił również szeroko zakrojone działania promocyjne, które przyczyniły się do tego, że 56% osób spisało się poprzez samospis internetowy (w 2011 r. było to około 12%). W tle spisu wdrażana jest przebudowa Portalu Internetowego GUS oraz Portalu Geostatystycznego, które będą służyć do podniesienia atrakcyjności prezentacji wyników NSP 2021. Kolejnym tematem podjętym na posiedzeniu Rady była informacja o postępie prac nad Projektem Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023. Temat przedstawiła Dyrektorka Departamentu Programowania i Koordynacji Badań. Prace w tym zakresie przebiegają zgodnie z przyjętym harmonogramem. Przekazano odpowiedzi na wnioski zgłoszone przez opiniodawców do projektu badań. Omówiono również dodatkowe uwagi przekazane przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Komisję Nadzoru Finansowego. Do końca lutego br. przygotowany zostanie projekt rozporządzenia w sprawie programu badań wraz z uzasadnieniem oraz oceną skutków regulacji. Zaprezentowano także dostępne informacje nt. planowanych nowych badań.

Posiedzenie plenarne w dniu 21 marca 2022 r.

W pierwszym punkcie Koordynator krajowy ds. przeglądu partnerskiego omówiła podjęte przez GUS plany i działania związane z realizacją trzeciej rundy przeglądu partnerskiego w polskiej statystyce publicznej. Przeglądy partnerskie Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS) są częścią strategii tego systemu i mają na celu zapewnienie stosowania zasad Europejskiego Kodeksu Praktyk Statystycznych (EKPS). Przeglądy partnerskie przeprowadzane są w celu wzmocnienia integralności, niezależności zawodowej i wiarygodności instytucji statystycznych należących do ESS. Poprzez formułowanie rekomendacji po przeglądach, ESS pomaga swoim członkom w doskonaleniu i dalszym rozwoju. Przeglądy partnerskie dotyczą wszystkich elementów Europejskiego Systemu Statystycznego, w tym m.in. Eurostatu, urzędów krajowych i wybranych Other National Authorities (ONAs). Główny Urząd Statystyczny jako koordynator krajowego systemu statystycznego jest odpowiedzialny za organizację i sprawne przeprowadzenie w Polsce całego procesu przeglądu partnerskiego. Na poziomie krajowym przewidziano trzy fazy przeprowadzenia przeglądu: przygotowawczą przed wizytą audytorów (zebranie wymaganej dokumentacji), wizyta audytorów, raport, rekomendacje i akcje usprawniające. Agenda wizyty audytorów przeglądu partnerskiego przewiduje pięć dni spotkań z przedstawicielami GUS i urzędów statystycznych (w tym z kierownictwem i wybranymi urzędnikami wyższego szczebla urzędu, ale też z pracownikami o krótkim stażu 2-5 lat tzw. junior staff), przedstawicielami trzech ONAs oraz dostarczycielami danych i przedstawicielami głównych grup użytkowników. Zaplanowane jest również spotkanie z przedstawicielami organów doradczych Prezesa GUS oraz Rady Statystyki. Celem sesji z przedstawicielami Rady Statystyki, będzie omówienie mandatu i funkcjonowania Rady Statystyki.

W dalszej części posiedzenia zaprezentowane zostały najważniejsze informacje na temat projektu dotyczącego wspierania tworzenia statystyk w dziedzinie turystyki poprzez integrację różnych źródeł „Big

Data” pozyskiwanych przy użyciu innowacyjnych metod z rejestrami administracyjnymi i bazami danych statystycznych. Temat przedstawił Dyrektor Urzędu Statystycznego w Rzeszowie. Polska statystyka publiczna jako liderem zadania dot. Innowacyjności Statystyki Turystyki, w ramach projektu ESSnet Big Data koordynowała prace 8 krajów. Głównym założeniem projektu było opracowanie prototypu innowacyjnego systemu pozyskiwania informacji dla statystyki w dziedzinie turystyki. W tym celu dokonano inwentaryzacji nowych źródeł danych oraz zbadano ich jakości i dostępność. Wypracowano także nowe metody łączenia i dezagregacji danych z różnych źródeł, co było największym wyzwaniem projektu. Dodatkowo realizowano zadania dot. przygotowywania szybkich szacunków dla opracowywanych informacji oraz badano możliwości wykorzystywania nowych źródeł do poprawy jakości w różnych satelitarnych obszarach związanych z turystyką. W efekcie stworzono niezbędne oprogramowanie oraz opracowano model przepływu danych wraz z wykonaniem systematyki i podziału źródeł na stronę popytową i podażową. Prace nad integracją źródeł z inteligentnych systemów oraz nad automatyzacją procesów związanych z wykorzystaniem danych Big Data będą kontynuowane i rozwijane przez GUS. W ostatnim punkcie posiedzenia członkowie Rady zapoznali się z informacją o postępach prac w ramach przygotowania Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023. Projekt rozporządzenia w tej sprawie, oczekuje na wpisanie do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

Posiedzenie plenarne w dniu 11 kwietnia 2022 r.

W pierwszej części obrad omówione zostały trzy nowe badania planowane do wprowadzenia do Pbssp 2023 tj.: „Rachunki ochrony socjalnej: Satelitarny rachunek ochrony socjalnej. Europejski system zintegrowanych statystyk na temat ochrony socjalnej” i „Osoby niepełnosprawne prawnie” – zaprezentowane przez pracowników z Ośrodka Statystyki Pomocy Społecznej w Urzędzie Statystycznym w Krakowie oraz „Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz beneficjentów funduszy europejskich na realizację programów rozwojowych” – scharakteryzowane przez przedstawicieli Departamentu Strategii w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

Celem badania dot. rachunków ochrony socjalnej jest opracowanie satelitarnego rachunku ochrony socjalnej oraz informacji o ochronie socjalnej przygotowanej według standardów Europejskiego systemu zintegrowanych statystyk na temat ochrony socjalnej (ESSPROS). Oba opracowania stanowią kompleksowy zestaw danych o wpływach, wydatkach oraz o beneficjentach świadczeń społecznych w Polsce. Satelitarny rachunek ochrony socjalnej jest zgodny z zagregowanymi danymi o ochronie socjalnej w rachunkach narodowych, stanowiąc jednocześnie spójne i ujednolicające ramy łączące różne dziedziny statystyki społecznej. Wprowadzenie badania do programu badań statystycznych zapewni trwałe podstawy organizacyjne i merytoryczne pozyskiwania, przetwarzania i upowszechniania danych, w tym w zakresie.

Celem badania dot. osób niepełnosprawnych prawnie jest coroczne dostarczanie informacji o sytuacji społeczno-demograficznej populacji tych osób, co pozwoli na zaspokojenie potrzeb informacyjnych szerokiego grona użytkowników, w tym zwłaszcza administracji rządowej i samorządowej, placówek badawczych oraz stowarzyszeń i fundacji. W ramach prac przygotowawczych rozpoznano dostępne źródła danych oraz określono ich przydatność i możliwości wykorzystania przez statystykę publiczną.

Głównym celem badania dot. wydatków rozwojowych jest opracowanie systemu ich monitorowania, który postuluje lepsze ukierunkowanie wydatkowanych środków publicznych. Dotychczas nie było narzędzia, które pozwalałoby badać, klasyfikować oraz zbierać wiarygodne i porównywalne informacje z tego zakresu, w sposób kompleksowy i cykliczny. Zakres podmiotowy badania obejmuje jednostki sektora instytucji rządowych i samorządowych, które są określone zgodnie z definicją europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych oraz jednostki spoza sektora, w przypadku których zachodzą transakcje przekierowania zgodnie z zasadami ESA. Dodatkowo obejmuje on także beneficjentów funduszy pochodzących z budżetu unijnego. W ramach badania dostępne będą informacje na temat wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz beneficjentów funduszy – pogrupowane według grup, zadań i kategorii ekonomicznych oraz w przekrojach ogólnopolskim i wojewódzkich.

W drugiej części posiedzenia członkowie Rady Statystyki zapoznali się z informacją o postępach prac w ramach przygotowania Programu badań na rok 2023. GUS otrzymał zgodę na wpisanie projektu rozporządzenia do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów. Niemniej jednak urząd wstrzymał się od tego kroku, w związku z pojawieniem się nowych okoliczności związanych z wejściem w życie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy. W ustawie pojawiła się możliwość uzyskania dostępu przez statystykę publiczną do nowych rejestrów administracyjnych z tego zakresu, poprzez wpisanie ich do projektu Pbssp na rok 2023 oraz przez zmianę rozporządzenia w sprawie Pbssp na rok 2022 – celem pozyskanie części danych w bieżącym roku. Spowodowało to zmiany w badaniach GUS (głównie w badaniach dot. gospodarstw domowych, ale też i przedsiębiorstw) i obecnie trwają uzgodnienia z gestorami rejestrów w kwestii opisu zakresu nowych danych.

Posiedzenie plenarne w dniu 16 maja 2022 r.

W pierwszym punkcie eksperci z Ośrodka Badań Gospodarki Nieobserwowanej w Urzędzie Statystycznym w Kielcach przedstawili autorską koncepcję podejścia do szacowania poziomu szarej gospodarki. Opracowano trzy modele umożliwiające oszacowanie poziomu szarej gospodarki, w których uwzględniono m.in. w obserwacjach zmiennych objaśniających zaburzenia pomiaru wynikające z istnienia szarej gospodarki oraz powiązania występujące w gospodarce, silną współzależność oraz przenikanie się zachodzących zmian. W wyniku zastosowania zaproponowanych metod uzyskano wyniki porównywalne z publikowanymi dotychczas przez GUS.

W dalszej części posiedzenia Dyrektor Departamentu Badań Demograficznych zaprezentowała najnowsze informacje z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021, w zakresie ludności, mieszkań i budynków, z uwzględnieniem podziału na województwa. Przedstawione dane nadal mają charakter wstępny, lecz są dokładniejszym przybliżeniem ostatecznych wyników spisu, wynikającym z pogłębionych analiz, w których uwzględniono dane zebrane w ramach wywiadów spisowych oraz pozyskane ze źródeł pozastatystycznych.

W trzecim punkcie posiedzenia Dyrektor Departamentu Badań Przestrzennych i Środowiska GUS omówiła propozycje zmiany do ustawy o statystyce publicznej w związku z uruchomieniem Systemu Monitorowania Usług Publicznych. Celem SMUP jest dostarczenie, głównie jednostkom samorządu terytorialnego, ale również innym grupom odbiorców, w tym przedsiębiorcom i społeczeństwu, informacji, które są niezbędne do kompleksowej oceny usług świadczonych na poziomie lokalnym. Zakres proponowanych zmian dotyczy przede wszystkim bezpośredniego wprowadzenia SMUP do ustawy, dla zapewnienia odbiorcom pełnego dostępu do danych niezbędnych do zarządzania usługami publicznymi oraz określenia organu odpowiedzialnego za kształtowanie zakresu informacyjnego systemu poprzez rozszerzenie zakresu działań organu opiniodawczo-doradczego. Zaproponowano by tym organem była Rada Statystyki.

W ostatnim punkcie posiedzenia członkowie Rady Statystyki zapoznali się z informacją Dyrektora Departamentu Programowania i Koordynacji Badań GUS o postępach prac w ramach przygotowania Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023. GUS jest wciąż na etapie zbierania uwag i opinii dotyczących Pbssp 2023. Konferencja uzgodnieniowa zaplanowana jest na 1 czerwca br.

Posiedzenie plenarne w dniu 20 czerwca 2022 r.

W pierwszym punkcie posiedzenia omówiono koncepcję „Otwartych danych w statystyce publicznej”. Temat przedstawiła zastępca dyrektora Departamentu Opracowań Statystycznych GUS/Pełnomocnik Prezesa GUS ds. otwartości danych. W trakcie prezentacji przedstawiono prace realizowane przez Główny Urząd Statystyczny, w kontekście działań podejmowanych w omawianym obszarze w kraju i na forum międzynarodowym. Otwieranie danych statystycznych to jeden z pięciu wymiarów wdrażanego w ramach statystyki publicznej Manifestu 5 "O", na rzecz otwartości i transparentności w statystyce publicznej – ogłoszonego przez Prezesa GUS w 2019 r. Oprócz otwartych danych do wymiarów Manifestu należą także otwarty dostęp, otwarte algorytmy, otwarte oprogramowanie oraz otwarty dostęp do zasobów nauki. Działania na rzecz zwiększania poziomu otwartości danych statystycznych są realizowane w oparciu o obowiązujące akty prawne, wytyczne i dobre praktyki. Ustawa o statystyce publicznej wskazuje, że wyniki obliczeń, opracowań i analiz dokonanych na podstawie zebranych danych statystycznych w badaniach statystyki publicznej, zwane dalej wynikowymi informacjami statystycznymi, są powszechnie dostępne (art. 14.1.). Mając na uwadze powyższe sukcesywnie rozwijana jest oferta informacyjna statystyki publicznej. Prowadzone prace zmierzają do zapewnienia prezentacji danych o maksymalnej granulacji, udostępniania możliwie długich szeregów czasowych, stosując rozwiązania ułatwiające ponowne wykorzystanie danych oraz dbając jednocześnie o zasady dotyczące tajemnicy statystycznej i poprawności merytorycznej publikowanych informacji. Pracownicy GUS aktywnie uczestniczą w pracach gremiów krajowych oraz grup roboczych międzynarodowych (ONZ, UE, OECD), biorąc udział w przygotowywaniu opracowań i dokumentów wpływających na poprawę otwartości danych. Prace realizowane na rzecz otwierania danych znajdują odzwierciedlenie m.in. w utrzymującej się wysokiej pozycji Głównego Urzędu Statystycznego (2 miejsce) w przeglądach Open Data Inventory (ODIN), organizowanych przez Open Data Watch (ODW). Zwiększanie poziomu otwartości danych i rozwój interoperacyjności systemów informatycznych w ramach systemu statystyki publicznej oraz budowa API wpływają na poprawę wykorzystywania danych statystycznych, jak również doskonalenie efektywności przebiegu procesu produkcji statystycznej.

W dalszej części posiedzenia Kierownictwo Departamentu Rachunków Narodowych GUS zaprezentowało najnowsze informacje dot. „Rewizji rachunków narodowych 2022, w tym wykorzystania nowych źródeł danych oraz doskonalenia metod kompilacji rachunków narodowych wg ESA2010”. Szczegółowe dane na temat wpływu wprowadzonych zmian na produkt krajowy brutto i dochód narodowy brutto udostępnione

zostaną 5 października 2022 r. w notatce towarzyszącej informacji GUS w sprawie skorygowanego szacunku produktu krajowego brutto za 2021 rok. Rewizja polskich rachunków narodowych uwzględni wyniki prac nad doskonaleniem metod kompilacji danych oraz wykorzystaniem nowych źródeł danych. Wszystkie zmiany wprowadzone zostaną zarówno w rocznych, jak i kwartalnych wynikach badań rachunków narodowych, we wszystkich obowiązujących klasyfikacjach i podziałach. W związku z przyjętym harmonogramem prac, w pierwszej kolejności opublikowane zostaną dane roczne, wraz z prezentacją wpływu zmian na PKB i DNB. W drugiej połowie października 2022 r. udostępnione zostaną zrewidowane dane kwartalne. Zmiany wprowadzone do rachunków narodowych obejmują okres 2010-2020 i wpłyną głównie na statystyki sektora przedsiębiorstw niefinansowych, sektora instytucji finansowych oraz sektora gospodarstw domowych. Największe zmiany w ujęciu nominalnym przewiduje się w wartości dodanej brutto, saldzie handlu zagranicznego oraz spożyciu gospodarstw domowych. Zmiany wynikające z rewizji 2022 r. uwzględnione zostaną we wszystkich publikowanych danych z obszaru rachunków narodowych, tj. w głównych agregatach, rachunkach sektorowych i rachunkach sektora instytucji rządowych i samorządowych. W późniejszym czasie zrewidowane zostaną także tablice podaży i wykorzystania oraz rachunki regionalne. Zmiany wprowadzone zostaną w danych we wszystkich obowiązujących układach i klasyfikacjach, tj. sektorach instytucjonalnych, sekcjach i działach PKD2007 (w cenach bieżących i stałych), w danych wg klasyfikacji spożycia indywidualnego według celu (COICOP), klasyfikacji funkcji sektora instytucji rządowych i samorządowych (COFOG) i klasyfikacji aktywów niefinansowych (ANF6). Kolejna duża rewizja, tzw. rewizja benchmarkingowa, zaplanowana jest do realizacji w 2024 r., co wynika ze Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji danych w obszarze rachunków narodowych.

Trzeci punkt posiedzenia poświęcony był informacji dotyczącej oceny realizacji Programu badań statystycznych statystyki publicznej za rok 2021. Temat przedstawił Departament Programowania i Organizacji Badań GUS. Rada Statystyki przyjęła informację i pozytywnie oceniła realizację Pbssp za rok 2021.

W kolejnym punkcie posiedzenia Rada Statystyki zapoznała się z aktualnym stanem prac nad projektem rozporządzenia w sprawie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023, jego uzasadnieniem, raportem z konsultacji publicznych i opiniowania projektu oraz z informacją o planowanych kosztach Pbssp 2023. Informację tą przedstawiła Dyrektorka Generalna GUS oraz Dyrektorka Departamentu Programowania i Organizacji Badań GUS. Członkowie Rady Statystyki przyjęli przez głosowanie jednogłośnie uchwałę w sprawie ustalenia na podstawie propozycji przygotowanej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego projektu programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023, w której rekomendowali dokument Radzie Ministrów.

W trakcie dyskusji członkowie Rady Statystyki VI kadencji zwrócili również uwagę na potrzebę wspierania przez Radę Statystyki VII kadencji, Głównego Urzędu Statystycznego w uzyskaniu odpowiedniego finansowania pozwalającego na wykonanie Pbssp 2023 oraz rozwój statystyki publicznej.

Na koniec ostatniego posiedzenia VI kadencji Rady Statystyki, Dyrektorka Generalna GUS w imieniu Prezesa GUS, podziękowała uczestnikom za współpracę. Członkom Rady wręczone zostały również listy z podziękowaniami od Prezesa GUS.

11. Uchwały, opinie, pisma Rady

Rada Statystyki corocznie podejmowała uchwały dotyczące projektów rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programów badań statystycznych statystyki publicznej na kolejne lata oraz ich zmiany. Wydawała również opinie w sprawie projektów wydatków budżetowych i oceny realizacji programów badań. Oprócz tego Rada Statystyki przyjmowała uchwały, opinie i stanowiska dotyczące spraw mających istotne znaczenie dla rozwoju statystyki publicznej.

Zestawienie wybranych działań w podziale na poszczególne lata:

1) Rok 2017

- Przyjęcie harmonogramu tematów posiedzeń plenarnych w II półroczu 2017 r.
- Zapoznanie się z informacją GUS o przebiegu prac przygotowawczych do PSR 2020 i NSP 2021.
- Przyjęcie informacji o możliwości wykorzystania Big Data w statystyce publicznej.

2) Rok 2018

- Przyjęcie projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019.
- Przyjęcie opinii o planowanych kosztach badań statystycznych ujętych w projekcie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019.
- Przyjęcie planu pracy Rady Statystyki na rok 2018 oraz preliminarza wydatków.

- Przyjęcie projektu Rozporządzenie Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018.
- Przyjęcie informacji GUS o przebiegu prac przygotowawczych do NSP 2021.
- Pozytywna ocena prace prowadzonych przez GUS i Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w ramach Klasyfikacji Wydatków Rozwojowych.
- Przyjęcie pozytywnej oceny realizacji Programu badań statystycznych statystyki publicznej za rok 2017.
- Poparcie wizji rozwoju statystyki publicznej po 2017 r., w tym zamierzeń w zakresie polityki publikacyjnej, przedstawionej przez GUS.
- Pismo w sprawie uwzględnienia w limitach finansowych GUS środków na realizację prac przygotowawczych do spisów powszechnych (PSR 2020 i NSP 2021).
- Pozytywna ocena prowadzonych w GUS prac przygotowawczych do PSR 2020.
- Pozytywna ocena prowadzonych w GUS prac w zakresie europejskiej integracji statystyki społecznej.

3) Rok 2019

- Przyjęcie projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020.
- Przyjęcie opinii o planowanych kosztach badań statystycznych ujętych w projekcie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020.
- Przyjęcie projektów Rozporządzeń Rady Ministrów zmieniających rozporządzenia w sprawie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019.
- Przyjęcie planu pracy Rady Statystyki na rok 2019 oraz preliminarza wydatków.
- Statystyki przyjęła przedstawiła informację o nowym badaniu w obszarze statystyki kultury – Przemysły kultury i kreatywne.
- Pozytywna ocena prowadzonych w GUS prac na potrzeby polityki spójności.
- Pozytywna ocena działania GUS w zakresie udostępniania zbiorów danych (tzw. Otwarte dane) dla przedsiębiorców i obywateli.
- Pozytywna ocena prac GUS w zakresie Systemu Monitorowania Usług Publicznych.
- Przyjęcie pozytywnej oceny realizacji Programu badań statystycznych statystyki publicznej za rok 2018.
- Przyjęcie informacji o przebiegu prac GUS nad PSR 2020.
- Pozytywna ocena prac przygotowawczych GUS do przeprowadzenia NSP 2021.
- Pozytywna ocena stanu badań z zakresu rynku pracy oraz planowanych zmian w tym obszarze statystyki publicznej.
- Przyjęcie informacji dot. metodyki liczenia produktu krajowego brutto (PKB) z uwzględnieniem wyzwań dla statystyki rachunków narodowych wynikających ze zmieniającego się otoczenia gospodarczego.

4) Rok 2020

- Przyjęcie projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021.
- Przyjęcie opinii o planowanych kosztach badań statystycznych ujętych w projekcie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021.
- Przyjęcie projektów Rozporządzeń Rady Ministrów zmieniających rozporządzenia w sprawie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020.
- Przyjęcie planu pracy Rady Statystyki na rok 2020 oraz preliminarza wydatków.
- Pozytywna ocena przebiegu prac nad nowym badaniem - Rachunek satelitarnym kultury.
- Przyjęcie informacji GUS dot. wykorzystania obserwacji satelitarnych w statystyce publicznej.
- Przyjęcie raportu GUS z realizacji II. spisu próbnego do NSP 2021.
- Przyjęcie informacji GUS o statystycznych badaniach ubóstwa.
- Przyjęcie informacji GUS o statystycznych badaniach z zakresu edukacji.
- Przyjęcie pozytywnej oceny realizacji Programu badań statystycznych statystyki publicznej za rok 2019.
- Pozytywna ocena przebiegu prac w GUS w zakresie Systemu Monitorowania Usług Publicznych.
- Przyjęcie informacji GUS dot. badania rodzin według typów.
- Przyjęcie informacji GUS dot. badania nieruchomości komercyjnych – wskaźników cen i wielkości sprzedaży oraz wskaźniki cen najmu.

5) Rok 2021

- Przyjęcie projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022.
- Przyjęcie opinii o planowanych kosztach badań statystycznych ujętych w projekcie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022.
- Przyjęcie projektu Rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020.

- Przyjęcie projektów Rozporządzeń Rady Ministrów zmieniających rozporządzenia w sprawie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021.
- Przyjęcie planu pracy Rady Statystyki na rok 2021 oraz preliminarza wydatków.
- Przyjęcie informacji GUS z zakresu wykorzystania administracyjnych źródeł danych w statystyce rynku pracy.
- Przyjęcie informacji GUS nt. realizacji PSR 2020 i stanu prac przygotowawczych do NSP 2021.
- Pozytywna ocena przebiegu prac w GUS dot. budowy zintegrowanego systemu statystyki cen detalicznych.
- Przyjęcie informacji GUS o eksperymentalnym badaniu - Stratyfikacja dochodowa mieszkańców.
- Pozytywna ocena przebiegu prac nad nowym badaniem – Dojazdy uczniów do szkół.
- Przyjęcie pozytywnej oceny realizacji Programu badań statystycznych statystyki publicznej za rok 2020.
- Przyjęcie informacji dot. modelu monitorowania sytuacji osób młodych na rynku pracy w ramach badań GUS oraz dostępnych administracyjnych źródeł danych.
- Przyjęcie informacji GUS nt. badania mediany wynagrodzeń z administracyjnych źródeł danych.
- Przyjęcie pozytywnej opinii w sprawie włączenia do programu badań statystycznych statystyki publicznej nowego badania - Media/Badanie konsumpcji programów koncesjonowanych przez KRRiT w Polsce.

6) Rok 2022

- Przyjęcie projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023.
- Przyjęcie opinii o planowanych kosztach badań statystycznych ujętych w projekcie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023.
- Przyjęcie projektu Rozporządzenie Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022.
- Przyjęcie planu pracy Rady Statystyki na rok 2022 oraz preliminarza wydatków.
- Przyjęcie informacji dot. propozycji zmian w ustawie o statystyce publicznej w zakresie standardów klasyfikacyjnych, rejestrów REGON i TERYT.
- Przyjęcie informacji GUS nt. przebiegu realizacji NSP 2021.
- Przyjęcie informacji GUS dot. innowacyjnych technologii pozyskiwania danych Big Data i ich wykorzystania w statystyce turystyki.
- Pozytywna ocena przebiegu prac GUS nad nowymi badaniami z zakresu – Satelitarny rachunek ochrony socjalnej. Europejski system zintegrowanych statystyk na temat ochrony socjalnej; Osoby niepełnosprawne prawnie; Wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz beneficjentów funduszy europejskich na realizację programów rozwojowych.
- Przyjęcie pozytywnej oceny realizacji Programu badań statystycznych statystyki publicznej za rok 2021.

12. Udział członków Rady w pracach poza stałymi posiedzeniami plenarnymi

Przewodniczący Rady prof. dr hab. Henryk Domański uczestniczył w obradach Stałego Komitetu Rady Ministrów i Rady Ministrów dotyczących projektów rozporządzeń w sprawie programów badań statystycznych statystyki publicznej i zmian do tych dokumentów.

Rada Statystyki brała aktywny udział w pracach metodologicznych nad Powszechnym Spisem Rolnym 2020 oraz Narodowym Spisem Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021. Wspierała również GUS w procesie przygotowania ustaw spisowych. Rada odegrała również znaczącą rolę w pozyskaniu środków przeznaczonych na przeprowadzenie obu spisów powszechnych.

W maju 2022 roku pięciu członków Rady Statystyki oraz jej Przewodniczący spotkali się z zespołem audytorów realizujących Przegląd Partnerski w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS). Przeglądy partnerskie przeprowadzane są raz na 5 lat w krajach należących do ESS. Mają one na celu ocenę, w jakim stopniu dany system statystyczny realizuje zasady Europejskiego Kodeksu Praktyk Statystycznych. Metodyka przeglądu partnerskiego przewiduje również spotkanie z przedstawicielami ciała opiniotwórczo doradczego w rodzaju Rady Statystyki. Zespół audytorski przeglądu zadawał pytania dotyczące składu i roli Rady Statystyki oraz jej wpływu na proces powstawania, wdrażania i oceny rocznych programów badań statystycznych statystyki publicznej. Rozmawiano również o roli Rady w procesie zbierania i zaspokajaniu potrzeb użytkowników danych statystycznych.

Członkowie Rady uczestniczyli corocznie w posiedzeniach Komisji Programowej GUS i Konferencjach uzgodnieniowych dotyczących ostatecznych zapisów w programach badań statystycznych statystyki

publicznej oraz w spotkaniach roboczych dotyczących wypracowywania uzgodnionych zapisów programowych.

W ciągu całej kadencji Członkowie Rady Statystyki brali udział w Kongresach i konferencjach organizowanych i współorganizowanych przez Prezesa GUS, dzieląc się na ich forum swoją wiedzą i doświadczeniem.

13. Podsumowanie

Podczas ostatniego w VI kadencji posiedzenia plenarnego w dniu 20 czerwca 2022 r. Rada Statystyki przyjęła powyższe sprawozdanie.

Opracowali:
Marcin Stradomski
Jacek Karczmarski
Michał Kowalczyk

Przewodniczący Rady Statystyki

prof. dr hab. Henryk Domański